Jaargang 113. Maandag, 11 December 1854. No. 104.

GRONINGER COURANT

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op *VRIJDAG* den 15den December 1854, des voormiddags [illegible] 11 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den *COMMISSARIS DES KONINGS* in de Provincie *Groningen*, of, [illegible] afwezigheid, door een der *LEDEN* van de *GEDEPUTEERDE STATEN*, en in het bijzijn van den *HOOFD-INGENIEUR* van den Waterstaat in het 1ste Distrikt, aan het [illegible] van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, worden aanbesteed:

Het onderhouden van den 2den zijtak van den Grooten Weg der [illegible] klasse, no. 1, van Groningen tot Delfzijl, van den 1sten Januarij 1855 tot en met den 31sten December 1857.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens [illegible] 18 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het Lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van [illegible] te *Groningen*, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar [illegible] de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

[illegible] dag vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in [illegible] gedaan, en voorts zullen nadere informatiën te bekomen [illegible] Ingenieur [illegible] en den Ingenieur DE [illegible]

[illegible] Binnenlandsche Zaken:
VAN REENEN.

VERHURING VAN

VERLATEN EN KLAPBRUGGEN
te Stads-Kanaal, met Land.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat door hunnen GECOMMITTEERDE, in het bijzijn van Mr. J. L. TRIP, RENTMEESTER van de STADS VEENEN en TER APEL, onder hunne nadere goedkeuring, op VRIJDAG den vijftienden December e.k., in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS, publiek, voor den tijd van **drie jaren**, zullen worden **verhuurd**, de navolgende **VERLATEN** en **KLAPBRUGGEN**, met het gebruik van het bij ieder perceel gevoegd **LAND**, benevens het regt om **VERLAAT-** en **KLAPGELDEN** te heffen:

1. Het VERLAAT in de *Boven-Wildervank*, met HUIS en 29 Bund., 46 Roed. en 20 Ellen BOUW-, HOOI- en WEILAND.
2. Het 1ste VERLAAT in de 5de 100 Roe te *Stads-Kanaal*, met HUIS en 12 Bund., 47 Roed. en 76 Ellen LAND.
3. Het 2de VERLAAT aldaar in de 8ste 100 Roe, met HUIS, genaamd *DE STADS HERBERG*, en 4 Bund., 36 Roed. en 16 Ell. LAND.
4. Het 3de VERLAAT aldaar in de 11de 100 Roe, met HUIS en 11 Bund., 12 Roed. en 97 Ell. LAND.
5. Het 1ste VERLAAT boven de 2de afdraai in het *Stads-Musselkanaal*, met HUIS en 6 Bund., 91 Roed. en 60 Ell. LAND.
6. Het 2de VERLAAT in het *Stads-Musselkanaal*, met HUIS en TUINGROND.
7. Het VERLAAT in het *Stads-Ter-Apelerkanaal*, met HUIS, TUIN, benevens 3 Bund., 71 Roed., 34 Ellen BOUWLAND; alsmede om te Weiden: de GROND, door de Stad aangekocht van de Marktgenooten van *Jipsinghuizen*, [illegible] met 73 Bund., 45 Roed. en 92 Ell. LAND.
8. Het KLAPMEESTERSHUIS [illegible]
9. Het KLAPMEESTERSHUIS bij den mond van de [illegible] *Gasselter Boerveen*, met 3 Bund., 64 Roed. en [illegible] LAND.
10. Het KLAPMEESTERSHUIS bij den mond voor de [illegible] van *Gasselter Nijveen*, met TUIN en een klein [illegible] BOUWLAND, te zamen groot 29 Roed. en 36 Ellen LAND.
11. Het KLAPMEESTERSHUIS bij den mond voor de Markte van *Drouwen*, met 2 Bund., 97 Roed. en 51 Ellen LAND.
12. Het KLAPMEESTERSHUIS bij den mond voor de Markte van *Buinen*, met 2 B., 86 Roeden en 27 Ellen LAND.
13. Het KLAPMEESTERSHUIS bij de afdraai van het Kanaal, met 1 Bund., 79 Roeden en 66 Ellen LAND.
14. Het KLAPMEESTERSHUIS bij de *Musselklap*, met den TUIN.
15. Een HUISJE, achter op de plaats *Bareveld*, gelegen onder de Gemeente *Gieten*, Provincie *Drenthe*, met TUIN en pl. m. drie a vier Bunders LAND.
16. Eenige kampen **LOSSE LANDEN**, t.w.: 1) drie Kampen, gelegen in de 60 Roe tusschen de markten van *Gasselter Nijveen* en *Drouwen*, op de plaats no. 1, te zamen groot 3 B., 11 R., 66 El.; 2) drie Kampen, aan elkander gelegen in de 12e 100 Roe Westkant van het Kanaal, in gebruik geweest bij J. E. DE GRAAFF, te zamen groot 2 B., 43 Roed. en 50 Ellen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den RENTMEESTER opgemeld, te *Groningen*, en bij den Stadsopzigter van de Veenen J. UNIKEN, te *Wildervank*, terwijl de Voorwaarden dezer Verhuring veertien dagen bevorens ten Huize van den Verlaatsmeester H. SAP, te *Stads-Kanaal* ter lezing zullen worden gelegd.

GRONINGEN, 28 November 1854.
Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken aan de belanghebbenden bekend, dat in de VOORWAARDEN van VERPACHTING der VERLATEN aan het *Stadskanaal*, alsnog is opgenomen de bepaling, dat de AFGIFTE der VRIJCEDULS voor den TURF uit de VEENEN der DRENTSCHE VEENGENOOTEN ten Oosten van *Bareveld* (thans aan den Opzigter der Veenen te *Wildervank* opgedragen,) zal geschieden door den PACHTER van het VERLAAT in de *Boven-Wildervank*, [illegible] daarvoor van ieder Schip volgens het Convenant zal [illegible] vorderen **tien Cent**.

GRONINGEN, 9 December 1854.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

De toeneming der bevolking der steden in N.-Amerika is verbazend.

In 1790 waren er slechts drie steden die meer dan 20,000 inwoners hadden, thans zijn er 7 die boven de 100,000 zielen tellen. In 1793 had New-York 35,000 inwoners en thans telt het, met zijne voorsteden, 650,000. Philadelphia had eene bevolking van 43,000, thans van 409,000 zielen.

Opmerkelijk vooral onder deze jonge steden is Cincinnati.

In 1830 telde het 30,000 inwoners.
„ 1840 „ „ 46,000 „
„ 1850 „ „ 116,000 „

De oorzaak dezer verbazende opkomst ligt voornamelijk in de industrie, de bereiding van varkensvleesch; wat spekhandel aangaat, is Cincinnati de eerste stad der wereld.

Telkens ziet men aldaar in de nieuwsbladen aanvragen van [illegible] volgenden of soortgelijken inhoud: „Worden onmiddelijk begeerd: 4000 vette varkens." „Te koop aangeboden: [illegible] beste varkensvleesch." Men kan niet door de straten [illegible] omstreken der stad wandelen, of men ontmoet geheele troepen van toegedreven of ontoegedreven varkens. [illegible], dat deze uitgebreide spekhandel omstreeks 1835 begon, toen de bevolking [illegible] een groot gedeelte uit Duitschers bestond. Enkelen begonnen de hammen en zijden spek te zouten; anderen [illegible], dat de wangen of overige gedeelten wel aftrek zouden vinden, en weer anderen zetten worstfabrijken op; terwijl de slagters bereid waren om de dieren voor niet te slagten, [illegible] zij de borstels en het haar konden bekomen.

Een Franschman kwam [illegible] zette eene borstelfabrijk op, waartoe hij geregeld al [illegible] haar opkocht; een ander verzamelde het fijnere haar, [illegible] het, en gebruikte het om matrassen te vullen; toen [illegible] een reuzelfabrikant; nieuwe machines werden uitgevonden om eene soort van olie uit de reuzel te persen (op de [illegible] tentoonstelling waren er zeer schoone monsters van aanwezig); en hetgeen na deze uitpersing der olie [illegible], werd de grondstof van eene uitgebreide fabrijk van [illegible] kaarsen.

Bij al dat inmaken [illegible] exploiteren van het varken, nam het [illegible], maar stroomen bloeds vulden de straten bij deze vreeselijke slagting, want niet alles kon tot bloedbeuling worden verbruikt. Van daar een bezwaar voor reinheid en gezondheid; doch een scheikundige wist partij te trekken van de massa's grondstof, alzoo voor niet te bekomen; hij verkreeg twee vliegen in éénen klap door het bloed op te zamelen; de stad en de lucht werden gereinigd, en, ten andere bereidde hij een chemisch praeparaat uit dat bloed. Weldra verrees eene uitgestrekte fabrijk tot dat doel; en met dat al was Cincinnati toegenomen van 10,000 tot 116,000 inwoners, waarvan vele, ouder dan de stad zelve, hare geheele geschiedenis als ooggetuigen kunnen verhalen.

Zoo ziet men somtijds een' belangrijken tak van industrie zich op eene plaats vestigen en tot verheffing en verrijking daarvan dienen, alleen door dat eene of eenige weinige ondernemende personen zich op zoodanigen tak van industrie in zoodanige plaats toeleggen; want niettegenstaande Noord-Amerika zeer rijk in varkens is, zijnde er circa tweemaal zooveel varkens als inwoners, namelijk p. m. 1700 varkens op elke 1000 inwoners, is er echter geen stad waar zich de industrie en de handel in varkensvleesch zoo heeft gevestigd en op dien trap is gekomen als te Cincinnatie.

RUSLAND. — TURKIJE.

De *Moniteur* deelt berigten uit Sebastopol van den 28sten Nov. mede. Volgens die berigten, had zich het weder aanvankelijk verbeterd. De werkzaamheden van het beleg hadden door den slechten toestand der wegen moeten gestaakt, doch zouden thans met vernieuwde kracht hervat worden. Er kwamen onophoudelijk versterkingen aan, onder anderen het zesde regement dragonders, zes bataljons jagers te voet en onderscheidene detachementen. De vijand bleef onbewegelijk en dekte zich door veelvuldige verschansingen.

Volgens brieven uit het leger voor Sebastopol, was na den slag van Inkerman in den krijgsraad besloten de vesting niet te bestormen voor dat minstens twintigduizend man versche troepen aangekomen waren. Denkelijk zal zulks dus niet voor de maand Maart geschieden en zullen de geallieërden zoo goed als zij kunnen in de Krim moeten overwinteren. In het voorjaar wil men de plaats van alle kanten insluiten, want tot hiertoe faalt het aan gendegzame magt om zulks aan de noordzijde te doen, en van daar komt dagelijks zoo veel [illegible], dat, volgens de verzekering van overloopers, men in Sebastopol nog brood genoeg heeft om vijfentwintigduizend man drie jaren lang te voeden.

Men heeft herhaaldelijk gezegd, dat de Russen ook vuurden op hen die bezig waren de dooden te begraven en dat lord *Raglan* dien betreffende bij den Russischen opperbevelhebber eene klagt had ingeleverd. Thans verneemt men, dat lord *Raglan* bij dagorder aan het leger heeft bekend gemaakt, dat de vijand voortaan niet zoude vuren op hen, die de dooden ter aarde bestelden, wanneer alsdan eene zwarte vlag werd geheschen.

Te Bombay wordt het 10de reg. huzaren gereed gehouden om, indien lord *Raglan* het ontbiedt, naar de Krim of naar Turkije te vertrekken. Ook liggen daar schepen gereed om deze troepen, zoo noodig, terstond naar Suez over te voeren.

Te Parijs wordt, volgens eenen berigtgever der *Indépendance Belge*, vooreerst geen belangrijk nieuws uit de Krim verwacht. „In den vestingwal van Sebastopol — zoo leest men in een door dat blad ontvangen schrijven uit Parijs van eergisteren — is eene bres geschoten van genoegzame ruimte om dertig man te gelijk door te laten; maar achter die bres zijn door de Russen zoo geduchte verdedigingswerken daargesteld, dat er alle reden bestond voor het door de generaals der geallieërden genomen besluit om de bestorming uit te stellen, die al te veel gevaar zou inhebben voor eenen belegeraar, welke in getalsterkte voor den belegerde onderdoet. Men berekent, dat de versterkingen, die uit Engeland en Frankrijk naar de Krim gezonden worden, niet vóór den 10den Januarij alle aldaar aangekomen zullen zijn: tot zoolang alzoo zullen de generaal *Canrobert* en lord *Raglan* niets ondernemen. Ook betwijfelt men of de vorst *Mentzikoff* de poging zal herhalen, die door den slag bij Inkermann zoo bloedig verijdeld werd. Men denkt dat het geallieërde leger in het voorjaar het cijfer van 130- tot 150,000 man zal bereiken."

De Engelsche admiraliteit heeft aan de dagbladen medegedeeld de namen der schepen, welke in den storm van den 14den Nov. in de Zwarte zee vergaan zijn. Het grootste verlies is het schip *de Prins*, schroefstoomschip van 2700 tonnen, dat het 46ste reg. naar Balaklava had overgebragt. Behalve dien, had het aan boord winterkleeding voor het leger, als 40,000 kapotten, wollen vesten, provisie voor het hospitaal te Scutari, enz. Er zijn slechts 6 man gered. De *Prins* had te Scutari de hospitaal-benoodigdheden niet ontscheept, maar het 46ste reg. te Balaklava aan land gebragt; doch hij had nog aan boord de sapeurs, een talrijk geneeskundig etat-major en al zijn scheepsvolk. Het schip was 3,750,000 frs. waardig, en zijne lading 12 millioen. De *Resolute*, van 900 ton, is ook geheel verloren. Elk der 30 transportschepen, die vergaan zijn, heeft eene waarde van 375,000 frs. Zoodat in dien storm voor meer dan 25 millioen frs. verloren is gegaan.

Het schip *the Resolute* ligt thans met eene lading van 900 tonnen buskruid op den bodem der Zwarte zee.

— De aandacht is thans hoofdzakelijk gevestigd op het tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden gesloten traktaat. Over 't algemeen wordt dit verdrag als gunstig beschouwd voor de maritieme mogendheden, volgens sommigen omdat daardoor een stap nader [illegible] gedaan tot herstel van den vrede; — volgens anderen daarentegen, omdat alsnu de oorlog met meerdere kracht ten nadeele van Rusland zou kunnen worden voortgezet, nu Oostenrijk eene krijgsmagt van 500,000 man beschikbaar heeft om tegenover Rusland op te treden. Over de eigenlijke beteekenis van het traktaat heerscht intusschen nog onzekerheid, en al de opiniën die tot dusver werden kenbaar gemaakt, berusten alzoo op losse gronden. Hoewel een nader telegr. berigt uit Weenen eenige opheldering geeft nopens de bedoeling van Oostenrijk, ontbreken nog steeds de noodige bijzonderheden om de volle beteekenis en de juiste waarde van deze onmiskenbaar belangrijke gebeurtenis te kunnen beoordeelen.

De Westmagten zullen zich echter buiten twijfel haasten het stuk na de ratificatie dadelijk openbaar te maken. Stellig blijkt reeds, dat Oostenrijk er in op zich neemt, indien niet binnen een' termijn van 3 maanden de vrede is verkregen, werkelijk op het terrein van den oorlog te treden. Van de eene zijde noemt men het verdrag slechts de verwezenlijking van hetgeen door Oostenrijk reeds bij de protocollen van den 9den April en 8sten Aug. is vastgesteld, toen het ook reeds op zich nam alle middelen aan te wenden, om den vrede te verkrijgen met inachtneming der eischen van het behoud des evenwigts in Europa. Na het verblijf van lord *Palmerston* te Parijs is daar beslist, aan Oostenrijk de bepaalde vraag te doen, om de 4 punten als grondslagen van den te verwachten vrede in een verdrag aan te nemen. Daar te Parijs ook over de eischen der nationaliteiten was gewaagd, die men zou moeten opwekken, als de oorlog moest voortduren, heeft, zegt de *Voss Zeit.*, Oostenrijk haastig toegeslagen en niet op nieuw zich eerst aan Pruissen gewend, om van die zijde niet weder te worden opgehouden.

Volgens een' brief uit Weenen, in de *Köln. Ztg.*, verbindt Oostenrijk zich in het traktaat: 1) eene schending van het Turksche grondgebied in de Donau-vorstendommen door eene gewapende Russische magt als eene oorlogsverklaring tegen Oostenrijk aan te merken; 2) de Oostenrijksche troepen in de Donau-vorstendommen derwijze te versterken, dat Omer pacha zijne operatiën, steunende op de hem als reserve dienende Oostenrijksche magt, ongehinderd beginnen kan; 3) op verlangen der Westersche mogendheden 20 à 30,000 man Oostenrijksche troepen naar Varna te verplaatsen, welke in geval van nood ook naar de Krim gezonden kunnen worden. Eindelijk zullen de drie contracterende mogendheden Pruissen uitnoodigen, om toe te treden tot deze alliantie. De militaire medewerking van Oostenrijk zoude eerst tegen het midden van Januarij van het volgende jaar beginnen en de loopende maand nog met diplomatische onderhandelingen met de andere mogendheden doorgebragt worden.

Het verdrag is niet alleen van gewigt omdat er de toestand van Europa tegenover Rusland door gewijzigd wordt, maar vooral ook, omdat de stelling van Frankrijk in Europa eene geheel andere wordt, dan 1815 het had gegeven. Het wantrouwen, dat toen tegenover Frankrijk zich moest openbaren, en dat in 1830 en 1848 werd levendig gehouden, is er door overgeplaatst op Rusland. Dat men daarom vooral in Frankrijk over het verdrag verheugd is, is ligt te begrijpen.

De Parijsche *Constitutionnel*, een onderhandsch orgaan van het Fransche gouvernement, behelst in zijn nommer van den 5den dezer over het alliantie-verdrag tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden een zeer uitgebreid artikel, hetwelk hoofdzakelijk het volgende inhoudt. „Door dit verdrag vereenigt Oostenrijk zich voor goed met Frankrijk en Engeland, en wordt de bijstand van gansch het beschaafde Europa aan de zaak des regts en der geregtigheid verzekerd. Sedert zijne jongste overeenkomst met Pruissen, kan Oostenrijk niet slechts in zijn' eigen naam, maar in den naam van geheel Duitschland tot Rusland spreken; het kan het gewigt van den ganschen Bond in de schaal leggen. Nooit is een zwaarder slag toegebragt aan Rusland, welks invloed in Duitschland daarmede vernietigd is. Toen Oostenrijk nog maar eene enkele schrede te doen had om geheel aan onze zijde te staan, besloot Rusland die schrede voor te komen door eene laatste en lang vertraagde bewilliging: het deed eerst te Berlijn verklaren dat het de vier waarborgpunten aannam onder een en ander voorbehoud; vervolgens te Weenen, dat het ze gaaf aannam. Doch het was al te vergeefs: toen die verklaring door den Russischen gezant aan den Oostenrijkschen minister van buitenlandsche zaken gedaan werd, was de grond reeds gelegd voor een verdrag waarbij Oostenrijk belooft over een' bepaalden tijd gewapenderhand met de Westersche mogendheden te zullen zamenwerken; en drie dagen later was dat verdrag onderteekend. De bekrachtigingen moeten nog uitgewisseld worden, en dit alleen belet de openbaarmaking van den tekst des verdrags; maar men kan zeggen, dat hetzelve aan de mogendheden al de waarborgen geeft, die zij verlangden, hetzij voor de voortzetting des oorlogs of voor het bewerken van den vrede.

„Zoo is de lange reeks van onderhandelingen, waardoor Oostenrijk allengs van Ruslands zijde afgetrokken is, door eene acte van beslissenden aard bekroond. Zoo is de laatste schakel der in 1815 gesmede keten gebroken; zoo begint in Europa eene gansch nieuwe orde van zaken. Het Fransche gouvernement, hetwelk door zijne schranderheid den weg tot die groote uitkomst gebaand had, en dezelve door zijne regtschapen en opregte staatkunde, door zijne volhardende gematigdheid heeft bevorderd, plukt de vrucht van zijn goed gedrag. De jeugdige Keizer van Oostenrijk en de wijze raadslieden, die hij om zich heeft, zullen daarmede, als loon voor hunne vastberadenheid, veiligheid winnen voor hun vaderland, roem voor hunnen naam, en de dankbaarheid van Europa, voor hetwelk zij den weg tot een' roemrijken en duurzamen vrede openen."

— Onderscheidene Russische dagbladen bevatten bijzonderheden omtrent een' jager, genoemd *Andreas Wortrjakow*, uit de kreits Nischne-Kolijn, welk een waardig tegenhanger is van den bekenden Franschen leeuwenjager *Gérard*. Deze *Nimrod* is thans 63 jaren oud en heeft volgens deugdelijk onderzochte opgaven gedurende zijne loopbaan als jager geveld 552 elanden, 14,800 herten, 107 sabeldieren, 60 zilverkleurige, 430 roode en 3 zwarte vossen, 50 wolven, 48 veelvraten, 36 beeren, 15,000 wilde ganzen, 1200 zwanen, 15,500 eenden, 1240 hermelijndieren, 5850 eekhorentjes, 54 arenden, en in de laatste 10 jaren meer dan 300 ooijevaren, gezamenlijk 55,000 stuks gedierten van allerlei soort.

(*Laatste berigten.*) Den 1sten Januarij wordt te Parijs als de eindtermijn opgegeven, waarop, volgens het nieuw traktaat, Rusland zich moet verklaard hebben. Evenwel omtrent deze tijdsbepaling heerscht nog eenige onzekerheid.

Volgens sommigen, zoude dit het tijdstip zijn, na hetwelk de bedoelde overeenkomst in werking zoude treden en Oostenrijk vijandelijk tegenover Rusland zoude staan; volgens anderen, zoude deze termijn het *maximum* zijn voor de uitwisseling der ratificatiën tusschen de drie mogendheden, — welke uitwisseling evenwel in allen gevalle veel vroeger zal kunnen plaats hebben, — en het traktaat zoude eerst over drie maanden daarna, d. i. met den 2den Maart, in werking treden.

Overigens ziet de algemeene opvatting in dit traktaat veeleer vrede dan oorlog. Men vleit zich, dat in allen gevalle in den loop des winters eene vredelievende schikking tot stand zal komen. Het is allezins te hopen, dat deze verwachting niet moge teleurgesteld worden. Eindelijk melden wij nog, dat men zich algemeen overtuigd blijft houden, dat Pruissen zal toetreden tot het traktaat van den 2den December.

Eene telegrafische depêche uit Weenen meldt dat de geallieërden op nieuw 146 stukken geschut in de Krim ontscheept hadden, welke bij de belegering van Sebastopol zullen aangewend worden.

De Brusselsche *Indépendance* verzekert, dat eene nota van het Petersburgsche kabinet, eene meer volledige aanneming der vier punten van waarborg bevattende, in de laatste dagen der maand November te Weenen is ontvangen.

ITALIE.

Aan de *Univers* wordt uit Rome gemeld, dat de aldaar vereenigde bisschoppen den 24sten November hunne vierde en laatste bijeenkomst gehouden hebben tot overweging der ontworpen bulle betrekkelijk de vlekkelooze ontvangenis. Daarbij zijn hun, volgens het gemelde blad, brieven voorgelegd van vijfhonderd bisschoppen, die, toen Paus *Pius IX* het gevoelen der kerk over de vlekkelooze ontvangenis vroeg, allen met de belijdenis van dat leerstuk geantwoord hebben.

Onder de Gallicaansch-gezinden in Frankrijk schijnen bedenkingen te bestaan tegen hetgeen thans te Rome plaats heeft; althans indien het *Journal des Debats* nog voor een orgaan van dat gedeelte der Fransche Kerk kan gelden. Dit

[illegible] blad zegt, dat thans ten gevalle der Jezuiten een punt zal [illegible] vastgesteld, waarover in de Kerk nimmer een bepaald [illegible] stond en waaromtrent het oordeel van iederen ge[illegible] tot nog toe, behoorde vrij gelaten te worden; [illegible] in [illegible] gevalle naar het kanonieke regt de beslissende [illegible] door den Paus op advijs van eenige bisschoppen, maar [illegible] de gezamenlijke bisschoppen der Kerk onder de leiding van den Paus behoorde gedaan te worden. In naam [illegible] gelijken vrede en vrijheid, van de onafhankelijkheid der bijzondere kerken, protesteert het *Journal* tegen het[illegible] het eene revolutie, eene onverwerping van de aloude [illegible] der Kerk noemt. Het erkent echter dat het in dit [illegible] niet geschraagd wordt door de stem van geestelijken.

SPANJE.

[illegible] het schijnt, willen de demokraten niet afzien van [illegible] en Koningin *Maria Christina* in staat van beschuldiging te stellen.

— In den op den 25sten Nov. gehouden ministerraad is de betaling der rente enz. vastgesteld voor de maand Dec., als: 76 millioen voor de betaling der amortisabele en te consolideren schuld; 4½ millioen voor de rente der vlottende schuld, en ruim 9 millioen voor de spoorweg-aandeelen, waarvan het grootste deel in Frankrijk zich bevindt. Totaal: 169,031,365 realen.

— De Cortès-vergadering van den 6den December heeft den heer *Madoz* tot president, en den heer *Infante* tot vice-president verkozen.

— Een groot aantal steden in het land boezemen bij voortduring aan de regering groote ongerustheid in, niet alleen omdat de bevolking meer of minder geneigd is zich tegen den tegenwoordigen staat van zaken te verzetten en zich in de armen van het Carlismus te werpen, maar vooral, omdat de cholera zich overal verschrikkelijk doet gevoelen, zoodat men daarvan ernstige gevolgen ducht. Onder anderen hangt het dagblad *El Tribuno* een treurig tafereel op van den toestand waarin zich de bevolking te Malaga bevindt. De armoede moet aldaar haar toppunt bereikt hebben. De eerste levensbehoeften zijn tot eene buitengewone hoogte gestegen en de cholera maakt er bovendien talrijke slagtoffers, ten gevolge waarvan de gegoeden zich van daar verwijderen. Reeds hebben de armen zich tot de gemeentebesturen gewend, die wel is waar verklaard hebben al het mogelijke, wat verligting kan verschaffen, te zullen aanwenden, doch daarvan is weinig te verwachten, aangezien hunne hulpmiddelen uiterst beperkt zijn.

DUITSCHLAND.

Hannover is toegetreden tot het handels- en scheepvaartverdrag dat den 31sten December 1851 tusschen Pruissen voor zich en als vertegenwoordigende de overige Tolverbond-Staten, en de Nederlanden is gesloten.

— De gebeurtenissen in Koppenhage, waar de verkiezingen op 3 à 4 na geheel anti-ministerieel zijn uitgevallen, zijn ook in betrekking tot de Oostersche zaken van belang, omdat de oppositie er zeer voor eene opoffering van de onzijdigheid gestemd, en zeer Fransch-Engelsch gezind is.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 5 December.

De oorlog oefent, ondanks de bemoedigende artikelen der ministeriële bladen, in onderscheidene deelen des lands een' onmiskenbaar nadeeligen invloed uit, want niet alleen dat in de laatste dagen vele faillissementen hebben plaats gehad, verminderen ook de fabrijken den werktijd; zoo zijn, om slechts één voorbeeld te noemen, te Bradford en deszelfs omstreken thans ongeveer 20,000 arbeiders van werk verstoken.

Bij voortduring wordt uit den Tower te Woolwich, Deptford, Portsmouth, enz., eene ontzettende hoeveelheid kleedingstukken en andere winterbenoodigdheden naar de Zwarte zee ingescheept. De aflevering van Minié-buksen gaat thans zoo vlug, dat wekelijks nagenoeg 1200 stuks naar het leger kunnen worden gezonden.

— De hoeveelheid van ingevoerde graansoorten is in de laatste maand minder geweest dan sedert jaren het geval was.

— Eenige der voornaamste Engelsche aannemers van spoorwegen hebben aan de regering het aanbod gedaan, om voor hunne kosten, zonder eenige vergoeding, eenen spoorweg aan te leggen van Balaklava naar het legerkamp voor Sebastopol. Het gouvernement heeft, naar men verzekert, dezen vaderlandslievenden [illegible], onder bijvoeging evenwel, dat het bereid is, den spoorweg, gereed zijnde, tegen vergoeding van de kosten der materialen, over te nemen.

— Te Londen heeft men de tijding ontvangen van het verbranden van de schroefstoomboot *Nil*, gaande van Liverpool naar Londen. Al de reizigers, ten getale van *vijftig*, even als de *veertig* matrozen zijn omgekomen.

— De berigten uit Amerika zijn zeer gewigtig. De vraag was of de oorlogzuchtige politiek van het congres, onlangs te Ostende gehouden, zou zegevieren over de vredelievende staatkunde van den minister *Marcy!* Gebeurde het eerste, dan zou door de vermeestering van Cuba door de magtige republiek aan Europa de handschoen worden toegeworpen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 December.

Een keizerlijk besluit van den 25sten Nov. opent op de dienst van 1854 een nieuw buitengewoon crediet van 25,700,000 fr., om te voorzien in de buitengewone uitgaven voor de twee nieuwe divisiën, welke naar het Oosten gezonden zijn. Deze som is aldus verdeeld: soldijen en onderhoud der troepen 16,200,000 fr.; kleeding en legering 3 millioen; algemeen transport 5 millioen; materieel der genie 1,300,000 fr., enz.

— Men houdt zich bezig om voor de groote Parijsche tentoonstelling eene prachtuitgave van het bekende geschrift: *Over de navolging van Christus*, gereed te maken, waarvan slechts 100 exemplaren zullen gedrukt worden. De uitgave zal niet minder dan 150,000 fr. kosten, d. i. 1500 fr. elk exemplaar.

— Men beschouwt het hier als eene opmerkelijke bijzonderheid dat het of- en defensief verdrag met Oostenrijk den 2den December, en dat juist op den verjaardag van den veldslag bij Austerlitz in 1805 en van den *coup d'état* in Frankrijk in 1851, is gesloten. Maar omtrent den aard en de gevolgen van dat verdrag zijn velen nog niet volkomen gerust. Indien, zeggen zij, de Czaar ook nu zijnen ambassadeur nog niet uit Weenen terugroept, dan bewijst dit óf dat er heimelijke verstandhouding tusschen de beide hoven bestaat, waarvan Frankrijk en Engeland de speelbal zijn, óf dat de Czaar, door zijne diplomatieke betrekkingen met Oostenrijk niet openlijk af te breken, het Weener kabinet voor de rol van bemiddelaar tusschen zich en de Westersche mogendheden wil winnen.

— Er hebben te St. Cloud nieuwe proefnemingen plaats gevonden met de uitvinding van den heer *Stewart Mac Glashen*, om boomen van de eene plaats naar de andere te verplanten. De proefnemingen zijn volkomen gelukt; een acacia van 16 ellen hoogte en 30 duimen in diameter is door de machine uit den grond getrokken, hoewel twintig paarden dit niet zouden hebben kunnen doen. De toestel is zoo krachtig, dat, naar men zegt, eeuwen heugende boomen van den grootsten omvang daarmede uit den grond genomen kunnen worden.

— Elke plant, die in de Natuur voorkomt, heeft hare nuttigheid, indien men deze slechts kende. Veel wordt voor onkruid gehouden, dat men met groot voordeel zou kunnen bezigen. Een voorbeeld levert de zoogenoemde dwergpalm in het noorden van Afrika op. Deze was langen tijd de vertwijfeling van den Algerijnschen landbouwer, zoodat men hooge prijzen op het uitroeijen uitloofde, hetgeen wegens de diepe en taaije wortelen zeer moeijelijk is. Intusschen had men opgemerkt, dat reeds de Arabische stammen de vezels van den stam gebruikten tot het bekleeden van hunne tenten met inmenging van kemelshaar, dat zij er sterk touwwerk van vervaardigden en van de bladeren korven maakten. Men kwam op de gedachte om den dwergpalm voor de papierfabricatie te bezigen en [illegible] werd met een volkomen uitslag bekroond.

Voorts kan men er eenen draad uit trekken, die aan het paardenhaar gelijkt, zeer sterk en elastiek is, dienstig tot het vervaardigen van tapijten. Het heeft den naam van [illegible] of Afrikaansch haar. De touwslager maakt uit [illegible] beter touwwerk, dan uit eenige andere stoffe. [illegible] men onlangs ontdekt, dat de vezels, ontdaan [illegible] stof, die ze verbindt, voor groote deel[illegible] en zoo fijn als vlas worden, zoodat zij [illegible] kunnen aangewend worden. Vier belangrijke [illegible] de fabricatie van papier en van tapijten, [illegible] en de weverij, worden dus door eene plant bevorderd, die men onlangs nog als een onheil voor den landbouw aanzag.

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Donderdag den 7den December.

In de zitting van heden zijn ingekomen het verslag der algem. rekenkamer en de volgende door de Tweede Kamer aangenomen ontwerpen van wet, als: tot wijziging van hoofdst. V der staatsbegrooting voor 1853; de begrooting voor de landsdrukkerij, naturalisatie-wetten; de hoofdstukken 1, 2, 3 en 4 der staatsbegrooting voor 1855. De Kamer heeft zich in afdeelingen begeven en is daarna gescheiden.

Tweede Kamer.

Zitting van Woensdag den 6den December.

De beraadslaging is voortgezet over het hoofdstuk der begrooting voor binnenlandsche zaken en wel over de afzonderlijke artikelen der afdeeling onderwijs, die allen zonder hoofdelijke stemming worden goedgekeurd.

Daarna wordt de algemeene beraadslaging geopend over de 8ste afdeeling (kunsten en wetenschappen).

De heer *van Hoëvell* vestigt de aandacht op twee koloniale archieven, die beiden in eenen jammerlijken toestand zijn, te weten, het koloniaal archief in Indië, hetwelk te Batavia in een zeer ongeschikt lokaal is gevestigd, en het archief der O.-I. compagnie, aan hetwelk te Amsterdam in het slagthuis eene plaats is aangewezen. In het belang der wetenschap, in het algemeen en meer in het bijzonder in het belang der geschiedenis van Indië, dringt de spreker, zoo als zulks ten vorigen jare reeds is geschied, aan, om die beide archieven bij het rijks-archief over te brengen, hetgeen uit hoofde van nog verscheidene andere redenen raadzaam moet worden geacht.

De *minister van binnenl. zaken* erkent, dat de plaatselijke gelegenheid te Amsterdam allezins ongeschikt is; dat het overbrengen van het kol. archief van daar naar 's Hage met bezwaren verbonden is, doch dat bij de Regering zeer ernstig over dien maatregel wordt gedacht, en het allezins mogelijk is, dat daartoe zal worden besloten.

De behandeling van art. 120, het subsidie bevattende voor de koninkl. Akademie van Wetenschappen, ten bedrage van *f* 15,500, geeft aanleiding tot eene zeer levendige woordenwisseling. De heer *Sloet* beweert, dat de Regering niets anders beoogde, dan het herstel van het oude koninkl. instituut onder eenen anderen naam. Hij had wel gewenscht, dat zij openlijk daarvoor ware uitgekomen. Na te hebben uiteengezet, dat het niet noodig is, van de akademie van wetenschappen te maken een adviserenden raad voor de Regering, stelt de heer *Sloet*, bij wijze van amendement, voor, de som van *f* 15,500 te splitsen; dezelve voor de akademie te brengen op *f* 9000, en de overige *f* 6500 op de begrooting uit te trekken voor de sterrewacht te Leiden, welke inrigting door velen in den lande zoo zeer wordt gewenscht.

De heer *van Lennep* verklaart zich tegen het amendement. In de eerste plaats betoogt hij, dat het hier inderdaad geldt het herstel eener door het vorige ministerie gesloopte instelling, en dat de afstemming van het voorstel van den vorigen spreker niets meer of minder zou zijn dan een protest tegen dat ministerie. In de tweede plaats zet hij uiteen, dat der Kamer thans eene gepaste gelegenheid wordt aangeboden om van hare belangstelling voor kunsten en wetenschappen te doen blijken. Eindelijk verdedigt hij het aangevraagde subsidie uit een financieel oogpunt.

De heer *Gevers* zegt, dat hij, als curator der Leidsche hoogeschool, de grootste waarde hecht aan de oprigting eener sterrewacht; dat hij echter tegen het amendement zal stemmen, omdat een bedrag van *f* 6500, van regeringswege verstrekt voor eene sterrewacht, hoogst onbeduidend zou zijn; en het amendement den schijn doet ontstaan, dat men van de eene instelling wil afnemen om het aan eene andere te geven.

De heer *Storm van 's Gravesande* betreurt het, dat men ook ditmaal weder eene zuiver wetenschappelijke zaak op het staatkundige terrein heeft overgebragt. Volgens hem, is echter het amendement niet aannemelijk. Hij verklaart zich tegen elke poging om het oude Instituut weder in 't leven te roepen, doch kan zich ook niet vereenigen met de bijdrage voor de sterrewacht, omdat het niet zeker is, eensdeels dat men daarvoor genoegzame gelden zal kunnen vinden, anderdeels omdat de grond te Leiden niet vastheid genoeg bezit voor een observatorium; eindelijk ook [illegible] bij het hoogere onderwijs in vele andere grootere behoeften behoort te worden voorzien.

De minister verdedigt het aangevraagde subsidie, en betoogt, dat de staatkunde aan deze aangelegenheid geheel vreemd is en behoort te blijven, en de Regering zich niet anders voorstelt dan om aan eene bestaande wetenschappelijke inrigting eenige meerdere uitbreiding in 't algemeen belang te geven.

De heer *Thorbecke* bestrijdt de door den heer *van Lennep* aangevoerde gronden in het breede. Volgens den spr., behoeft de Regering geene adviezen te vragen van de akademie van wetenschappen, en kunnen bijzondere personen haar zeer goed voorlichten. Hij kan echter ook niet volkomen het voorstel van den heer *Sloet* goedkeuren, vermits hij begrijpt, dat de oprigting eener sterrewacht aan het partikulier vermogen moet worden overgelaten, en dat de staat niet eer tusschenbeiden mag treden, dan nadat die tusschenkomst zal gebleken zijn dringend noodzakelijk te wezen.

Nadat de heeren *Boscchu*, *van Goltstein* en *Delprat* het voorgestelde subsidie hadden verdedigd, en de heer *Sloet* zijn voorstel nader had toegelicht, wordt besloten om hetzelve te splitsen. Het eerste gedeelte, betreffende de vermindering der aangevraagde som, wordt ondersteund; het tweede, betreffende de sterrewacht, wordt niet ondersteund en vervalt alzoo. Het alzoo gewijzigde amendement, ter vermindering van het aangevraagde subsidie op *f* 9000, wordt *verworpen*, met 32 tegen 30 stemmen. (*Voor* hebben gestemd: de heeren *Hugenholtz*, *de Poorter*, *Reinders*, *Anemaet*, *Sloet*, *v. Akerlaken*, *v. Bosse*, *v. d. Veen*, *S. v. 's Gravesande*, *Beens*, *Jespers*, *Westerhoff*, *Dullert*, *v. Zuylen*, *Slicher*, *Thorbecke*, *Bots*, *Hoynck*, *Hengst*, *v. Westerhoven*, *Huguenin*, *de Lom de Berg*, *Dommer*, *Meeussen*, *Storm*, *Strens*, *v. Hoëvell*, *v. Eck*, *Zijlker* en *Meylink*.)

Art. 120 is daarop onveranderd aangenomen.

Morgen ochtend zal de beraadslaging worden voortgezet.

Zitting van Donderdag den 7den December.

Heden is de beraadslaging over het 5de hoofdstuk der staatsbegrooting (*binnenl. zaken*) voortgezet.

De 9de afdeeling (armwezen) is zonder beraadslaging aangenomen; zoo ook de 10le (*Staats-Courant* en *Staatsblad*).

Bij de 11de afd. (nijverheid) heeft de heer *Dirks* zijn gevoelen ontwikkeld, dat voor de walvischvangst eenige premie moet blijven bestaan, althans een onderzoek daaromtrent wenschelijk wordt geacht.

Ook andere leden keuren het af, dat de Regering den post voor de premiën der visscherij heeft verminderd; wat echter door den minister wordt verdedigd.

De heer *Slicher* stelt als amendement voor, om de vermindering der premiën met *f* 40,000 weg te laten, en alzoo art. 142 weder op de som van *f* 97,600 te brengen, welk amendement verworpen wordt met 59 tegen 4 stemmen. (*Voor*: de heeren *Wintgens*, *Hoekwater*, *Slicher* en *Elout*.)

Het artikel wordt daarna aangenomen met 38 tegen 25 stemmen.

Art. 142—149 worden zonder stemming aangenomen.

Art. 150 (uitgaven voor de tentoonstelling te Parijs). De heer *van Akerlaken* is tegen den post voor de tentoonstelling te Parijs, tot zulk een hoog bedrag.

De heer *Bieruma Oosting* is insgelijks niet doordrongen van het nut en de noodzakelijkheid van zulk eene som. Hij stelt als amendement voor, om de som van *f* 44,000 te brengen op *f* 29,000.

De *Minister* zegt, dat er niet blijkt, dat het verzet algemeen is, maar dat het alleen over het bedrag loopt. Het is niet mogelijk de kosten juist op te geven, maar hij meent toch, dat de zaak met niet veel minder zal te doen zijn. Nu reeds weet hij, dat het aantal voorwerpen veel grooter zal zijn dan te Londen, en daardoor zijn dus ook de kosten voor vracht en assurantie hooger. Dit een en ander alleen brengt de kosten tot een veel hooger bedrag.

Het amendement van den heer *Bieruma Oosting* wordt daarop evenwel aangenomen met 35 tegen 28 stemmen. (*Tegen*: de heeren *Stolte*, *Strens*, *v. Linden*, *Huffman*, *de Brauw*, *Elout*, *Gevers*, *v. Foreest*, *Dommer*, *Baud*, *Luyben*, *Storm*, *v. d. Poel*, *Wintgens*, *Hoekwater*, *v. Franck*, *Sloet*, *Bosscha*, *Reinders*, *v. Goltstein*, *Delprat*, *v. Wintershoven*, *v. Deinse*, *Meylink*, *v. Lennep*, *de Kempenaer*, *Hoynck v. Papendrecht* en *Meeussen*.)

Art. 150—153 worden daarna aangenomen.

Bij afd. XII (telegrafie) wordt aangedrongen op [illegible] toren te Nijmegen, Middelburg en Roermond, doch [illegible] den minister opgemerkt, dat de inrigting der telegrafie [illegible] nieuw is. Van daar, dat men nog niet overal, waar [illegible] zou willen, inrigtingen kan daarstellen.

Al de artikelen worden daarna aangenomen.

Vervolgens wordt het geheele hoofdstuk V aan eene stemming onderworpen en *aangenomen* met 52 tegen 12 stemmen. (*Tegen*: de heeren *Westerhoff*, *Thorbecke*, *v. Zuylen*, *Storm*, *Anemaet*, *Sloet*, *van Hoëvell*, *Dullert*, *Hugenholz*, *Huguenin*, *v. Bosse* en *van der Veen*.)

De algemeene beraadslagingen worden geopend over hoofdstuk VI (Hervormde en andere eerediensten).

De heer *Reinders* twijfelt of er noodzakelijkheid bestaat tot behoud van de beide departementen der eerediensten. Hij gelooft niet, dat het met de grondwet overeenkomt, om de kerkelijke gemeenten in den ministerraad zitting te doen nemen, en acht het wenschelijk, dat de subsidiën op deze hoofdstukken voorkomende, zullen worden verminderd en er tot dat einde een beroep op de kerkelijke liefdadigheid zal worden gedaan.

De heer *van Hoëvell* meent, dat de stand der leeraren van de godsdienst gedrukt gaat onder de tegenwoordige omstandigheden, en dat in het stelsel van pensioneren [illegible] billijkheid en stelselloosheid bestaat.

De heer *van Eck* is tegen het hoofdstuk, omdat hij de ministeriën van eeredienst overbodig acht.

De heer *Elout v. Soeterwoude* levert een betoog, dat de tegenwoordige betrekking der ministers van eeredienst [illegible] verband tot hunnen werkkring in den ministerraad, weinig praktische gevolgen heeft.

De *Minister* voor de zaken der Herv. en andere eerediensten zal over de opheffing der departementen van eeredienst niet uitweiden. Het onderwerp mag geacht worden uitgeput te zijn.

Indien de tegenwoordige Regering gemeend heeft de departementen van eeredienst te moeten behouden, dan is dit niet om de aanraking van den Staat en de kerkgenootschappen te bestendigen, veelmin te vermenigvuldigen, maar juist omdat zij van oordeel was, dat de scheiding niet beter bevorderd kan worden, dan door de aanstelling van afzonderlijke staatsdienaren, die zich uitsluitend met de belangen der kerkgenootschappen bezig houden.

De verdere beraadslagingen worden op morgen bepaald.

Na den afloop der zitting hebben de leden in de afdeelingen gehandeld over de vraag omtrent het in overweging nemen van het voorstel der heeren *v. Nispen* c. s., betreffende het afschaffen van den accijns der rogge.

Zitting van Vrijdag den 8sten December.

De Tweede Kamer heeft de hoofdstukken VI en VII der begrooting (Hervormde en Katholijke eeredienst) aangenomen met 57 tegen 5 stemmen. (*Tegen*: de heeren *Hengst*, *Zijlker*, *van Eck*, *Reinders* en *Storm*.)

Aan de Tweede Kamer is ingezonden het navolgende adres door de kamer van koophandel en fabrijken te Winschoten.

De kamer van koophandel en fabrijken te Winschoten kennis genomen hebbende van het wetsvoorstel bij uwe vergadering ingekomen, houdende afschaffing van de tonnegelden en de opcenten op de gemaal-accijnsen.

Getrouw aan hare roeping om naar vermogen de belangen van handel en nijverheid te helpen bevorderen: is zij van oordeel bij uwe vergadering te moeten aandringen, om dat gedeelte van het voorstel hetwelk betreft de tonnegelden onvoorwaardelijk aan te nemen. Met het oog op de gunstige resultaten, welke de nieuwe scheepvaartwetgeving heeft opgeleverd, en waardoor overtuigend bewezen is, dat handel en nijverheid om zich te ontwikkelen en te bloeijen slechts van deszelfs knellende banden ontdaan behoeven te worden, acht zij het overbodig voor de wenschelijkheid der afschaffing dezer belasting andere motieven aan te nemen.

Wat betreft het andere gedeelte van het ontwerp komt het dezer kamer voor, dat de regering eene min gelukkige keus gedaan heeft, dewijl daardoor noch de nijverheid noch de natie worden gebaat; immers de formaliteiten blijven in al deszelfs lastige nuances bestaan en in den prijs van het brood kan dat bedrag geene noemenswaardige veranderingen brengen, eene algeheele afschaffing van den accijns op het gemaal, zou daarentegen door de geheele natie dankbaar worden erkend, en eene der hatelijkste belastingen worden weggenomen, welke immer op het Nederlandsche volk en met name [illegible]

Mogt intusschen eene algeheele afschaffing van den accijns op het gemaal, om de financiën voor dit moment onuitvoerbaar zijn, dan toch zoude die op de rogge naar hare wijze van inzien zeker gemist kunnen worden, weshalve zij zich veroorlooft uwe vergadering hierop attent te maken, met den wensch, dat om hiertoe te geraken, des noods, door uwe vergadering het initiatief werde genomen.

'sGRAVENHAGE, 7 December.

Z. M. de Koning vertrekt eerstdaags voor eenigen tijd weder naar het Loo.

— Door den minister van binnenlandsche zaken is tot rector van het gymnasium te Enkhuizen benoemd de heer dr. *A. J. Vitringa*, praeceptor bij het gymnasium te Gouda.

— Naar wij vernemen, bevindt zich de verdienstelijke componist de heer *Martin Lazare* van hier, thans in Noord-Amerika en heeft hij in de voornaamste steden der Vereenigde Staten, van New-York tot New-Orleans, eene reeks van schitterende concerten gegeven. De dagbladen van dat land roemen als om strijd het buitengewone talent van dien jeugdigen toonkunstenaar, zoowel wat de compositie als wat de executie betreft.

AMSTERDAM, 7 December.

De gemeenteraad is thans bezig met de beraadslaging over het adres aan den Koning, houdende verzoek om wijziging der gemeentewet.

— Het Koninklijk Nederlandsch meteorologisch instituut heeft van het bestuur der koninklijke zeil- en roeivereeniging eene officiële mededeeling ontvangen, dat die vereeniging eene premie van tweehonderd gulden beschikbaar stelt voor den gezagvoerder der Ned. vloot, die het best overeenkomstig de voorschriften van het instituut, het journaal zijner reis zal hebben gehouden.

LEEUWARDEN, 7 December.

Naar wij vernemen heeft de heer jhr. mr. *W. E. Engelen* de benoeming van lid van het collegie van gedep. staten dezer provincie aangenomen.

— De jaarlijksch winter-collecte ten behoeve der armen van de Nederl. Israël. gemeente alhier, gisteren gehouden, heeft opgebragt de som van *f* 809.85, zijnde een weinig minder dan ten vorigen jare.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 9den December.

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, [illegible], LOHMAN, DOORNBOSCH, V. HOUTEN, UPMEIJER, DOMMERING, V. ITTERSUM, SWAAGMAN, MEIJER, VAN IMHOFF, QUINTUS, WICHERS, V. HEIJNINGEN BOSCH, ORNES, ROELFSEMA, DE SITTER, CREMERS en GEERTSEMA.

In behandeling wordt genomen:

1) *Rapport van de gascommissie over de verzekering van de gebouwen der gasfabrijk tegen brandschade.* — De voorzitter zegt, dat eene bedenking hierop is geopperd en gevraagd, of onder de verzekering ook de losse goederen in de magazijnen begrepen zijn. Het is de meening der commissie, dat die goederen daaronder niet zijn begrepen. — Overeenkomstig de conclusie van het rapport besloten. — De heer SWAAGMAN merkt op, dat hij eene opgave heeft ontvangen van de assurantie-compagnie te Zutphen, waaruit hem is gebleken, dat deze ook verwaarborgt tegen schade door ontploffing van gas, ook indien daardoor geen brand is ontstaan en wel zonder verhooging van premie. Hij wenscht aan burg. en weth., wien is opgedragen de verzekering te bewerkstelligen, in bedenking te geven die opgave in te zien.

2) *Voorwaarden van verpachting van stadskranen.* — Vastgesteld.

3) *Voorwaarden van verpachting van het verlaatsgeld te Zuidbroek en Martenshoek en de visscherij in eenige perceelen.* — Deze hebben ter visie gelegen en zijn daartegen eenige bedenkingen gemaakt, ten gevolge waarvan de voorwaarden door burg. en weth. eenigsins zijn veranderd. — Besloten ze op nieuw ter visie te leggen.

4) *Voorwaarden van verpachting van het staangeld der paardenmarkten en dat der veemarkten, alsmede van verhuring van negen kamers in de [illegible].* — Vastgesteld.

5) *Ontwerp-reglement en tarief voor het beurtveer tusschen Meppel en Groningen.* — Ter visie. — De heer [illegible] wenscht, naar aanleiding eener opmerking van den heer DOORNBOSCH, voorloopig te doen opmerken, dat de [illegible]

[illegible] grootë moeite heeft gekost en dat het [illegible] raadzaam is om, zoo daartegen geene bezwa[illegible] overwegend gewigt bestaan, niet sterk op wijzi[illegible] te dringen.

[illegible] van de afdeeling Veendam van de maatschappij [illegible] 't algem., om den verkoop van sterken drank aan [illegible] meesters te Stadskanaal te verbieden, en eene mis[illegible] Staten nopens den verkoop van drank bij het [illegible] verlaat. — Besloten overeenkomstig het ad[illegible] commissie, in de vorige zitting uitgebragt, [illegible] aan Ged. Staten en de afdeeling der maats. [illegible] 't algemeen te Veendam kennis worden gege[illegible] de raad zwarigheid maakt eene verbodsbepaling [illegible] op te nemen.

[illegible] besluit nopens de verandering van afgifte van [illegible] van turf uit de veenen van de Drentsche veenge[illegible] Oosten van Bareveld. — Hierin wordt voorgesteld, die [illegible] den 1sten Mei af te verbieden aan de perceptie [illegible] gelden van het boven Wildervanksterverlaat, [illegible] van 10 cent voor ieder schip, en eene be[illegible] in de voorwaarden van verpachting te doen [illegible] Vastgesteld.

[illegible] van burg. en weth., dat van de betrekking [illegible] van de straatvuilnis, opengevallen door het over[illegible] H. A. Vetter, *voorloopig de waarneming is opge[illegible]* E. Buitinger. — Voor kennisgeving aangenomen.

[illegible] van den inspecteur der sted. belastingen, [illegible] met den 1sten Jan. aan J. D. Louis het ge[illegible] ontslag als commies der eerste klasse te ver[illegible] plaats te benoemen B. Klinkert, commies [illegible] klasse; in de plaats van dezen J. D. Huizinga, [illegible] der derde klasse; den buitengewonen commies J. [illegible] Linden te benoemen tot commies der derde klasse, [illegible] gaan tot de benoeming van een buitengewonen com[illegible] visie met onderscheidene ingekomene rekesten.

[illegible] van den commissaris des Konings, verzoekende [illegible] consideratiën heeft te maken omtrent de [illegible] het m.-saal fonds van de belasting op de dran[illegible] de daarop betrekkelijke voordragt aan ged. [illegible] 10den Jan. 1855. — Aangehou[illegible].

[illegible] van commissaris van de [illegible] den 31sten Dec. opengevallende door de af[illegible] van den heer H. H. Schuitema, voordragende de [illegible] H. H. Schuitema en Jacob Mesdag. — De eerste [illegible] met 21, algemeene, stemmen als zoodanig herkozen; [illegible] hiervan kennis worden gegeven aan de kamer en aan [illegible] benoemde.

[illegible] missive van het bestuur der akademie Minerva, hou[illegible] aanvraag om een lokaal voor het geven van teeken[illegible] naar eene nieuwe methode. — De alom erkende [illegible] kunsten, die de methode van Dupuis ople[illegible] het bestuur de noodzakelijkheid doen inzien, [illegible] deze inrigting gebruik te maken en de uitvoe[illegible] er van niet langer uit te stellen, te eerder, daar reeds [illegible] heer Ensing te Parijs de benoodigde voorwerpen op [illegible] kosten en risico heeft aangeschaft. Daartoe is [illegible] een nieuw lokaal noodig, weshalve het bestuur [illegible] tegen den aanvang van den volgenden cursus het [illegible] te willen bewerkstelligen, ten einde door doel[illegible] timmering een nieuw ruim lokaal voor minstens [illegible] daartoe in gereedheid zij. — In handen van de [illegible] belast met het onderzoek naar afstand van grond [illegible] en van de industrieschool.

[illegible] missive van ged. staten over den afstand door de ge[illegible] Groningen van het verlaat te Zuidbroek en het kanaal [illegible] tot Winschoterzijl. — Gelijk bekend is, hebben se[illegible] tijd onderhandelingen plaats gehad over de [illegible] van het Winschoterdiep van het verlaat te Zuidbroek [illegible] Winschoterzijl, die evenwel tot geene gunstige uitkomst [illegible] leidden. De dringende noodzakelijkheid in ussehen [illegible] verbetering wordt algemeen erkend en werd vooral [illegible] beseft zeer gevoeld. Die zaak is dan ook bij [illegible] der provincie ter sprake gebragt en zijn daar[illegible] onderscheidene voorstellen gedaan, die aanleiding [illegible] gegeven tot het besluit van den 28sten Nov., ten ge[illegible] waarvan ged. staten dat besluit ter kennis van den [illegible] brengen, met verzoek om dat in overweging te nemen, [illegible] genegen mogt zijn daarin te deelen, alsdan [illegible] warden te doen kennen, waarop zulks zal [illegible] geschieden en om in allen gevalle [illegible] [illegible] in handen eener com[illegible] [illegible] Ipema [illegible] [illegible] in poldercommissie te hebben [illegible] heer Gerritsema [illegible] dat de [illegible] beter op de hoogte der zaak zijn, dan [illegible] van den raad, maar wenscht, dat ook aan [illegible] gelegenheid gegeven worde om een regt inzigt in [illegible] aard dier zaken te verkrijgen, waartoe anders geene ge[illegible] heid bestaat, en daartoe ook een paar andere leden [illegible] den raad in die commissie te hebben benoemd. — De heer Ittersum stelt voor de zaak in de afdeelingen te be[illegible] den, dan kan de geheele raad met alle omstandigheden [illegible] worden bekend gemaakt. — De heer Cremers dringt [illegible] op het voorstel van den heer van Imhoff. — De heer Sitter wenscht de zaak alleen in handen van de veen[illegible] te stellen: hoe grooter commissie, hoe langzamer [illegible] gewerkt, en spoed is in dezen een vereischte. — [illegible] van Imhoff stelt nu voor, om de verschillende gevoe[illegible] vereenigen, voor, de stukken in handen te stellen van [illegible] en poldercommissie en om dan het rapport van deze [illegible] afdeelingen te behandelen. Hiertoe wordt besloten met [illegible] 9 stemmen. (*Tegen: de heeren Trip, Oudeman,* [illegible] *de Sitter, Lohman, Dommering, Geertsema,* [illegible] *Houten.*) — Dezelfde afdeelingen, als voor 14 [illegible] gevrokken, zullen ook in deze zaak beraadslagen.

[illegible] Verzoek van den opziger der stadsveenen J. Uniken *[illegible] ontslag met den 31sten Dec.* — De veencommissie [illegible] te antwoorden, dat de raad zwarigheid heeft dit [illegible] te staan, maar dat, het hem aangenaam zal [illegible] de opziger zijne functiën blijft waarnemen tot [illegible] Mei. — Dienovereenkomstig besloten en zal hier[illegible] adressant kennis worden gegeven.

[illegible] wordt hierop voor een uur geschorst.

[illegible] opening der deuren wordt besloten om, met [illegible] het bij art. 16 der instructie voor de havenmeesters [illegible] vastgestelde jaargeld van deze te bepalen, dat de [illegible] die gedurende het leven van den oud-haven[illegible] Wijndels zullen benoemd worden, gedurende het [illegible] dezen een jaarlijksch traktement van *f* 600, na [illegible] een traktement van *f* 700 zullen genieten, [illegible], dat de oud-havenmeester Wijndels met den [illegible] Januarij 1855 die betrekking zal verliezen en dat [illegible] dien tijd af jaarlijks uit de gemeentekas eene som [illegible] 200 zal ontvangen.

[illegible] Benoeming van twee havenmeesters. — Zijn nog ingeko[illegible] ten om daartoe benoemd te worden van E. Gust, [illegible] kapitein, en D. J. Bos, koopman. Tot havenmeester [illegible] oostelijk gedeelte (Noorder- en Zuiderhaven) wordt be[illegible] 15 stemmen H. H. Scholtens; nog verkregen [illegible] Boomgaard en de poortier Wendel ieder 2 en G. [illegible] Mister en A. Ellens ieder 1 stem. Tot haven[illegible] van het oostelijk gedeelte wordt benoemd A. Ellens [illegible] stemmen; op W. J. Roosing werden 3, op Boom[illegible] en Gust 1 stem uitgebragt.

[illegible] Contract met Minerva over den afstand der gebouwen. —

[illegible] lezing der notulen, wordt de vergadering gesloten.

GRONINGEN, 9 November.

[illegible] vergadering van de prov. geneesk. commissie [illegible] is geëxamineerd als en bevorderd tot landmeester, [illegible] Strum, drogist te Leek.

[illegible] Vrijdag den 8sten dezer is door den rijks veldwachter Wildervank, gestationeerd te Groningen, als daar[illegible] afgezonden, te *Slochteren* gevangen genomen [illegible] *van der Woude*, oud 22 jaren, dienstmeid, wo[illegible], wier gevangenneming gelast was door de regt[illegible], ter zake van onderscheidene diefstallen, door [illegible] jegens lieden, bij wie zij in den laatsten tijd [illegible] als meid had gewoond. Mogen de oneerlijke [illegible] ook door het lot van dit meisje, afgeschrikt [illegible] hare meesters te bestelen!

[illegible] 7den dezer, zijn te *Uithuizen* drie personen aange[illegible] voor den heer officier van justitie te Appingedam ge[illegible] het bezit van de volgende goederen, waarschijnlijk [illegible] verkregen, t. w. een koperen regenbakseimmer met ketting, een koperen asschemmer, een stuk lood, een korenzak, drie linnen zakjes, twee paar kousen het eene grijs, het andere zwart, eene zwarte kous, eene gevlamde kous, een paar sokken, een paar oude schoenen, een stuk katoen, waarin veren geweest zijn, een stuk linnen, eene bijl zonder steel en een boender.

Het ware te wenschen dat ieder, die omtrent bovenstaande goederen eenige inlichting kan geven, zulks ten spoedigste ter kennis der justitie bragt.

Moeten Landbouwers speculeren?

Hoewel een landbouwer, door zijne producten te bewaren en op rijzing of daling te wachten, soms een' goeden slag kan slaan, schijnt zulks op den duur minder voordeelig te wezen dan zich buiten speculatie te houden. De hoofdzaak van den landbouwer is om van zijne akkers vruchten in te oogsten, en wanneer hij die bezigheid laat varen, om steeds af te wachten wat er in de staatkundige wereld zal omgaan of welk weder de toekomst brengen zal, vreezen wij dat hij op den duur eene slechte rekening zal maken. Er schijnt gelukkig eene andere zaak te zijn waardoor hij den juisten tijd van te verkoopen kan te weten komen, een middel dat wij door deskundigen zeer hebben hooren aanprijzen, en dat van alle staatkundige verwikkelingen zoo wel van den Czaar als de Turken, Tartaren, Kozakken en geallieërden onafhankelijk is en alleen maar met de beste wijze om de hoeve te besturen in verband staat, terwijl wij tevens meenen dat, wat het beste voor de hoeve is ook wel het voordeeligste voor den landbouwer wezen zal. Door middel van de door de wetenschap aangegeven werktuigen kan men zijnen oogst in zeer korten tijd binnenhalen, en zulk eene proef zal, wanneer daarmede de inrigting der hoeve in verband is gebragt, waarschijnlijk in een tijdsverloop, bijv. van tien jaren, meer voordeel opleveren dan menschelijke vooruitzigten, door op voordeelige tijden te wachten, kunnen geven. Het beste is, altijd slechts op het belang van de hoeve acht te slaan en te verkoopen zonder op den marktprijs te letten, op den tijd wanneer de werkzaamheden zulks van zelve aangeven. De verkoop van den oogst moet volstrekt niet geregeld worden door oorlogen of geruchten van oorlogen, maar alleen in verband staan met den besten tijd voor het geregeld bestuur der hoeve. De oogst moet binnenkomen en worden verkocht wanneer zulks het best overeenkomt met het belang van het land, het vee enz., en de landbouwer moet naar de markt gaan zonder spijt wanneer de prijzen dalen en overtuigd zijn dat hij in het belang zijner hoeve handelt en de speculaties voor diegenen overlaten, wier beroep het is handel te drijven en die geen landbouwers zijn. Goed boeren, zoo als men het noemt, zal op den langen duur voor den landbouwer oneindig voordeeliger zijn dan speculeren, al is hij in staat soms een' goeden slag te slaan. (*Edimburgh Witness.*)

Het klimaat van de Krim.

Het is thans genoegzaam zeker, dat de geallieërde legers van Engeland en Frankrijk in de Krim zullen overwinteren. Wij vooronderstellen, dat zij voornamelijk den zuidelijken uithoek van het schiereiland zullen bezetten, gelegen op 45° breedte, en alzoo in de gematigde streek van Europa, nagenoeg ter zelfder breedte als Bordeaux, Milaan en Venetië, waar de legers door heuvels beveiligd zijn tegen den noordewind, welke zich daar gewoonlijk doet gevoelen. Dat gedeelte van de Krim is rijk aan wijngaarden, vijgen en meloenen en levert bovendien ook zeer veel tarwe op. Men treft daar aan vruchtbare valeijen, doorsneden van kleine rivieren, die met boomen omzoomd zijn. Simferopol is onlangs door een' reiziger voorgesteld als gedeeltelijk begraven onder weelderige planten. De velden leveren tabak en maïs op; wijngaarden zijn er in overvloed, en de wijn van de Krim moge ons wellígt minder smaken: in Rusland echter is die zeer gezocht. Eene andere stad, Baktschiseraï, de oude hoofdstad, ligt gelijk Simferopol „als een prieël te midden van keurige bloemen." Het is nog niet lang geleden, dat de Krim eene bekoorlijke verblijfplaats voor den Russischen adel is geworden. De Keizer en de voornaamste edellieden hebben villa's en paleizen aan de naauwe strook, welke aan den zeekant uitkomt. Eene plaats als deze, waar een klimaat is even als dat van Bordeaux, of nog warmer, die uit hoofde harer menigvuldige bekoorlijkheden even als de zuidkust van Engeland door hen, die wonen kunnen, waar zij verkiezen, bij voorkeur gekozen wordt, zulk eene plaats voorzeker, zal voor soldaten gedurende den winter een aangenaam verblijf zijn.

De eenige bedenking, welke met eenigen grond kan gemaakt worden, is, dat de Krim, ofschoon door de regering bevoorregt en met kolonisten uit onderscheidene gedeelten van Duitschland bevolkt, in 't zielengetal der inwoners niet heeft toegenomen; eene omstandigheid, welke toch zou doen denken aan de ongunstige gesteldheid van het klimaat. Van de oudste tijden af is de Krim achtereenvolgens door verschillende volken veroverd; geen van allen heeft het daar lang kunnen uithouden, en bij geen van allen was bloei en welvaart merkbaar, uitgezonderd echter bij het Tartaarsche ras. Maar de zedelijke oorzaken van ontvolking waren daar ten allen tijde, even als nu, grooter dan de physische.

Men kan den voorspoed van volken beletten, even als zulks het geval is met planten bij te groote zorg. Individuën echter gaat het dan alleen wèl, wanneer zij vrijheid genieten, en de teedere zorg des Czaars schijnt voor den partikulieren ondernemingsgeest in de Krim even noodlottig als de roofzucht der Turksche pacha's voorheen was. Het verval, waarvan hier de rede is, is het onvermijdelijk gevolg van een stelsel, dat den keizerlijken wil in de plaats van den ondernemingsgeest van een groot aantal individuën stelt.

AANBESTEDING.

Den 8sten dezer is alhier in de kazerne van het detachement jagers, door den kommanderenden officier, in het openbaar aanbesteed:

Het weghalen van den *paardenmest*, vallende op de stallen alhier over het tijdvak van den 1sten Jan. tot en met ultimo Dec. 1855.

Hiervoor zijn twee biljetten ingekomen, van den voerman J. de Vries en van H. Bloem, koemelker alhier, beide gelijk, namelijk van ieder paard voor drie cents per dag. De inschrijving is aan laatstgenoemde toegewezen.

Kunstnieuws.

Wij hadden met voordacht in ons laatste nommer van de onvoldoende opvoering van den Barbier van Sevilla door de Hoogduitsche operisten (uitgezonderd mej. Adolph en den heer Roberti, die zich ook thans weder uitmuntend hebben gekweten) gezwegen; doch zien geene zwarigheid nog daarop terug te komen door plaatsing van onderstaand ingezonden stukje:

GRONINGEN, 7 December.

Keerden wij tot dusverre voldaan over den aangenamen avond, uit de opera huiswaarts, gisteren helaas! was het in eene geheel andere gemoedsstemming. 't Is waar, de eischen van 't Groningsch publiek zijn niet zwaar (wie weet dat niet?), maar de directeur schat die te gering, wanneer hij meent, dat zelfs de heer Roland als graaf Almaviva daaraan voldoen kan. 't Bevreemdt ons zeer, die belangrijke rol bezet te hebben gezien door een sujet als den heer Roland; 't gevolg daarvan toch zal zijn, dat de directie, die telkens zich in eene hooge recette heeft kunnen verheugen, 't haar zelve te wijten zal hebben, indien zij voortaan ledige plaatsen zal moeten aanschouwen. De geheele, anders zoo schoone Barbier is letterlijk verknoeid, door 't miserabel gezang (was het dat maar!) van den heer R. Wij gelooven den heer Goldamer een' goeden raad te geven, als wij hem in bedenking geven, om niet weêr op twee plaatsen te gelijk te laten spelen, vooral dan niet, wanneer de kens der stukken ons regt geeft, om van de daarin voorkomende personen iets goeds te verwachten.

Letternieuws.

Het leven van Jezus, voor kinderen, door A. H. van der Hoeve, predikant te *Keppel*. Eerste aflevering.

Hoe talrijk ook de levensbeschrijvingen zijn van den Zaligmaker en hoe vele de werken, waarin bijzonderheden uit 's Heeren leven zijn behandeld — getuige b.v. de lange lijst van geschriften die achter het bekende werk van onzen Meijboom wordt gevonden — toch zal eene uitgave als de hier genoemde voorzeker nog door velen met blijdschap worden begroet. Hij althans, die den predikant van Keppel door zijne andere geschriften heeft leeren waarderen, zal zich verheugen over dit werk van hem, waarin hij voor kinderen eene levensgeschiedenis gaat schrijven van den wijsten, grootsten en edelsten mensch, die ooit op aarde leefde. Zijn hoofddoel daarbij is, „om de in de 4 Evangeliën verspreide berigten zooveel mogelijk tot één geheel te maken en daardoor den lust en de begeerte bij de kinderen op te wekken om die Evangeliën zelve in handen te nemen, ze dikwijls te lezen — die dat doet vindt er telkens wat nieuws in — en er hen in te oefenen als het voornaamste gedeelte van den geheelen Bijbel." Het werk zal in twaalf afleveringen ieder van 2½ vel worden uitgegeven. Deze eerste aflevering — die van eene fraaije staalgravure is voorzien, gelijk ook met de volgende afleveringen het geval zal zijn — behelst in de inleiding eene bevattelijke schets van het Joodsche land en van den staatkundigen en godsdienstigen toestand van het Joodsche volk, ten tijde van Jezus komst op aarde, en gaat dan over tot de beschrijving van hetgeen aan Jezus komst onmiddellijk is voorafgegaan en van Zijne geboorte zelve. Moge ook dit boek strekken om reeds de kinderharten te vervullen met heiligen eerbied voor Hem, die ook voor kinderen op aarde kwam en hen opwekken tot innige wederliefde jegens Hem, die ook de kinderen heeft liefgehad.

Correspondentie.

Op verzoek van onzen Correspondent te *Warfhuizen*, verklaren wij, dat het stuk betreffende het collatieregt noch door hem, noch door iemand anders uit Warfhuizen is geschreven.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

WEENEN, heden, 9 December.

Het Turksche leger heeft zich van de grenzen van Bessarabië teruggetrokken, daar *Omer*-pacha het bevel heeft ontvangen, de vroeger bepaalde expeditie in Bessarabië uit te stellen. 35,000 Turken zijn naar de Krim ingescheept ter versterking van de daar aanwezige troepen. *Omer*-pacha zelf begeeft zich naar Varna.

Uit de Krim zijn hier tijdingen loopende tot den 30sten November, als wanneer definitief besloten was den aanval op Sebastopol uit te stellen; dagelijks kwamen versterkingen voor het leger der geallieërden aan. Ook het Russische leger verschanste zich in de door hetzelve aangenomene positiën.

De hoop op eene vreedzame beslechting is hier aanzienlijk vermeerderd. De fondsen zijn dan ook van belang gestegen.

EFFECTENBEURS.

Amsterdam, heden, 9 December.

				Slotkoers.
Nederland	Werk. Schuld	à 2½	pCt.	60⅜.
Dito	Dito	„ 3	„	71¼.
Dito	Dito	„ 4	„	90.
Oostenrijk	Metalliek	„ 5	„	65.
Dito	Nieuwe Litt. B	„ 5	„	76⅜.
Dito	Dito 1854	„ 5	„	76⅜.
Dito	1851 en 1852	„ 2½	„	33⅞.
Spanje	Onbep. St.	„ 1	„	18⅞.
Dito	Binnenl	„ 3	„	34½.
Portugal		„ 3	„	37⅜.
Rusland	Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	100¼.
Dito	Dito 1828 en 1829	„ 5	„	100.
Dito	bij *Hope*	„ 4	„	—

LONDEN, heden, 9 December. Consols 92¼ ex dividend.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 6 December, kapit. *Steenveld* IJstroom, v. Batavia; *Stoffels* de Stad Leeuwarden, v. Saramacca; *Oldendorp* Ludolf Theodorus, van Cette; *Korfker* Anna Martha, van Londen; *Duintjer* Elsiena en *Warners* Tjaardina Fennegina, beide van Koningsbergen; *Blaak* Jantina, van Malmöe; den 7den *van der Woude* Gesina Gesina, van Hartlepool; *Moesker* Herstelling, van Londen; *Dijkema* Broedertrouw, van Liverpool; *de Jong* Mina, van Newcastle. — Te Texel terug uit zee den 6 Dec., *de Groot* Engelina Jacoba, naar Napels, wegens tegenwind. — Te Helvoet den 6 Dec., *van Vliet* Courier, van Faro. — Te Seville den 16 Nov., *de Haan* Victoria, van Antwerpen; den 18den *Huizing* Geertruida, van Dantzig. — Te Port à Port den 22 Nov., *Karsijns* de Landman, van Memel. — Te Vigo den 4 Nov., *van der Wijk* Drie Gebroeders, van Hamburg, den 16den dito naar Bilbao vertrokken; den 20sten *Kramer* Plutus, van Hamburg. — Bij Broadstairs den . .... *Witkop* de Zwijger, van Newcastle naar Konstantinopel. — Ter Reede van Dungeness den 4 Dec., *Pot* Anna en Arendina, van Amsterdam naar Lissabon. — Bij Dungeness den 3 Dec., *Valk* Alida, van Napels naar Bremen. — Te Emden den 30 Nov., *Dirks* Fenna, van Amsterdam; *Muller* Antje Brons, van Antwerpen; den 1 Dec. *de Wall* Gesina, van Amsterdam. — Te Cuxhaven den 6 Dec., ... Fennechina, v. Oporto. — Te Brake den 26 Nov., *Hasewinkel* Juffer Grietje, van Oporto; den 30sten *Meijer* Alida, van Sunderland; den 2 Dec., *Huisenga* Margaretha, van Antwerpen. — Te Hals den 30 Nov., *Douwes* (Aquarius?), van Dantzig; den 1 Dec. *Oostra* (Hillegiena?), van Apenrade. — Te Gothenburg den 29 Nov., *Breeland* Gesina Hendrika, van Bremen. — Te Travemunde den 4 Dec., *Mulder* Anna Elisabeth, van Antwerpen. — Te Dantzig den 5 Dec, *Weij* Hike, van Amsterdam.

Binnengekomen te Texel den 8 Dec., kapit. *Donga* Annegina, van Newcastle naar Konstantinopel, als bijlegger, met schade. — Te Helvoet den 7 Dec., *van der Velden* Courier, van Rouaan. — Te Buenos Ayros den 29 Sept, *Nenneboog* Zeester, van Rotterdam. — Te Hamburg den 6 Dec., *Puister* Fennechina, van Port à Port.

Vertrokken van Amsterdam den 6 Dec., kapit. *Schuring* Annegina, naar Corfu; *Barkema* Meinkina, naar Bremen; *de Haan* Jantina Gesina, naar Groningen; den 7den *de Groot* Magrietha, n. Triest; *de Vries* Saramacca, naar Livorno. — Van Marseille den 1 Dec., *Scherpbier* Elsje, naar Glasgow. — Van Lissabon den 20 Nov., *Uil* Stad Haarlem, naar Rio Grande. — Van Belfast den 2 Dec., *Smit* Annegina Gesina, naar Glasgow. — Van Hamburg den 5 Dec., *Koning* Gesina Jantina, naar Jersey. — Van Wolgast den 1 Dec., *Poorta* Tweelingen en *Tunteler* Christina Christina, beide naar Amsterdam; *Bossinga* Amicitia, naar de Noordzee. — Van Brake den 30 Nov, *Dirks* Zwaantje, naar Amsterdam; den 1 Dec. *Dost* Ettina, naar Antwerpen.

Vertrokken van Paimboeuf den 2 Dec., kapit. *Schuth* Jacob Synes, naar Schiedam. — Van Messina den 14 Nov., *Prins* Heerenveen, naar Rotterdam; den 15den *Wieringa* Anke Berg, naar Licata.

Zeilklaar te Liverpool den 4 Dec., kapit. *van Zanten* Concordia, naar Dordrecht.

Zeilklaar te Liverpool den 5 Dec., kapit. *Wegener* Gebroeders, naar Dordrecht.

Zoutkamp, 8 Dec. Binnengekomen den 7 Dec., kapit. *Frik* de Jonge Geert Frik, van Hamburg.

Delfzijl, 8 Dec. Binnengekomen den 7 Dec., kapit. *Schepers* Maria, v. Haren; *Schippers* Stad Enschedé, v. Dundee n. Zwolle.

Vertrokken den 6 Dec., kapit. *Mudder* Margaretha, *de Boer* Rosiena en *van der Molen* Jantiena, alle 3 van Amsterdam naar Emden; den 7den *Huisman* Aurora, van Amsterdam n Bremen; *Muller* de Vrouw Anna, van Amsterdam naar Norden; *de Vries* Hoop op Welvaren, naar Emden; *Held* Helena, naar Meppen.

Aangaande een bij Brouwershaven gestrand fregatschip, wordt van daar van den 5 Dec. gemeld, dat hetzelve geheel verbrijzeld was en alleen de wrakken nog overbleven. De naam was onbekend gebleven, doch door het vinden van het deksel eener kist met het merk *Zonen — A. van Hoboken*, en het aandrijven van onderscheidene botervaatjes, gemerkt AVH aan elkander, blijkt echter dat zulks geweest is het schip Hendrika, kapit. *P. Admiraal*, den 26 Nov. met 40 man equipage en 42 passagiers van Brouwershaven naar Batavia vertrokken. Volgens geruchten, zouden de opvarenden, met uitzondering van een passagier, gered en op de Engelsche kust geland of aangebragt zijn. — Mede was te Brouwershaven aangebragt een ledig ankers-vat, waarop *Notier*, en had men bij de wrakton drie lijken drijvende gezien.

Dordrecht, 5 Dec. Kapit. *W. J. de Grooth*, voerende het schip Georg, van Liverpool alhier aangekomen, rapporteert, dat hij zich reeds den 27 Nov. bevond op de hoogte van Schouwen, Z.O. van zich 1 m. afstand, met de loodsvlag van top; niettegenstaande dat hij dagelijks voor de Goeree kruisende was, steeds de vlag van top voerende, er geene Goereesche loodsen te zien waren, en hij eindelijk, op Zondag den 3 December, te Brouwershaven is binnengebragt door den reddingskotter.

Saeby, 29 Nov. Het schip Antje Witsenborg, kapit. *Hangelbroek*, van Odensee naar Schiedam, is gisteren morgen bij Vorsaa aan den grond vastgeraakt, doch heeft de aangebodene adsistentie geweigerd. (Genoemd schip is den 29 Nov. te Fredrikshaven binnengeloopen).

Husum, 4 Dec. De Catharina, kapit. *Veling*, van Newcastle naar Flensburg, is met verlies van anker en ketting op onze reede gekomen.

Wijck auf Föhr, 4 Dec. De nieuwe schoonerkof Alphonsus Maria, kapit. *Vlas*, uit en van Groningen naar Londen met haver, is in den storm van den 2den op het Hornumerzand aan den grond geraakt, heeft de masten moeten kappen en is met behulp van Amrumer burgers nabij de invaart bij Knipzand gekomen. De 5 man equipage en de vrouw des kapiteins zijn gered.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

1 Dec. Everts, Johanna, v. Newcastle n. Wolgast, m. steenkool.
de Jong, Bernhardina, v. Bremen n. Memel, m. suiker.
2 —— Schut, Anna Sophia, v. Grangem. n. Koppenh., m. steenk.

Vos, Sirius, v. Londen n. de Oostzee, m. ballast.
De wind den 1 Dec. Z.W., W.N.W.; den 2den W., W.N.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

STETTIN, 4 Dec. De vrachtaanbiedingen vermeerderen nog dagelijks en kunnen vele orders uit gebrek aan ruimte naar Holland, België en Engeland niet worden uitgevoerd. Bevracht een schip van 1150 qr. voor 8 sh. per qr. tarwe naar Londen, een schip van 500 en een van 1200 qr. voor 7 sh. 3 d. naar Firth of Forth. In dezelfde verhouding kunnen ook schepen naar Holland en België geplaatst worden.

DANTZIG, 4 Dec. Slechts ééne bevrachting naar Londen tegen 6 sh. 6 d. per qr. tarwe is heden gedaan.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 8 *December*.

TARWE.	Veen 66 ℔ f 7,00	Zw. Voer 36 ℔ f 3,15
Oude 70 ℔ f	GERST.	Zw. Voer 38 » » 3,35
N. Oml. 68 » » 10,90	Winter 54 ℔ f 5,45	» 40 » » 3,55
» 1854 70 » » 11,50	» 56 » » 5,75	» 42 » » 3,75
» 72 » » 12,10	» 58 » » 6,05	» 44 » » 3,95
» Old. 70 » » 11,20	Zomer 54 » » 5,05	BOONEN
» » 72 » » 11,80	» 56 » » 5,35	Paardeb. f 7,50 f 8
» » 74 » » 12,40	Knobbe 60 » » 6,25	Gr. Erwt. f 10 a f 11
» » » »	» 62 » » 6,55	Graauwe f 9,50 a f 10
ROGGE.	HAVER.	ZADEN, ENZ.
Inl. 64 ℔ f 8,70	Dikke 36 ℔ f 3,30	Old. Kools. f 14,50 f 15
» 66 » » 9,10	» 38 » » 3,50	Oml. f 14,50 f 15
» 68 » » 9,50	» 40 » » 3,70	Oost. dito f 14,50 f 15
» 70 » » 9,90	» 42 » » 3,90	Zomerzaad f
BOEKWEIT.	» Nieuwe 44 » » 4,10	G. Mosterds. f
Gr. Zd. 64 ℔ f 6,90	» 46 » » 4,30	Lijnzaad
» » 66 » » 7,30	» 48 » » 4,50	Dederzaad f
» » 68 » » 7,70	» 50 » » 4,70	Gr. Gort f 11,25,50
» » 64 » » 6,70	Witte Voer 36 » » 3,25	Par. 100 N. ℔ f 14,25
Zw. Zand 66 » » 7,10	» 38 » » 3,45	f 14,50.75 f 15
Veen 64 » » 6,60	Witte Voer 40 » » 3,65	Raapolie p. v. f 48

Tarwe slap, en tot genoteerde verlaagde prijzen traag afgaande. — Rogge 10 c. lager verkocht. — Boekweit bijna niet in omgegaan. — Gerst 15 c. lager slepend afgaande. — Dikke Haver bijna in een doen, Voer en Zwarte 15 c. lager afgegeven. — Boonen slap, en niet dan lager te plaatsen. — Koolzaad genoegzaam zonder handel. — Raapolie weder f 2 lager. — Gort tot verlaagde prijzen nog bijna zonder koopers.

LEEUWARDEN, 8 *December*. De aanvoeren van alle granen waren heden vrij groot, de stemming was flaauw en werden veelal lagere prijzen besteed. Tarwe 50 ct. lager met vrij goeden kooplust: N. Witte, puike f 12,30 60; knappe f 11,50, f 12,10; puike roode weinig ter veil f 13,50, geringere soorten f 12,50,70. — Rogge minder begeerd en lager afgegeven: inl. f 9,80, f 10,10, buitenl. f 9,65,75. — Boekweit met minder kooplust lager afgegaan: Vries. zand f 7,90, f 8,20. — Winter-Gerst tot op nieuw lagere prijzen nog al gevraagd, doch is niet alles opgeruimd: puike f 5,80, f 6,25, ligtere f 5,25 60. — Haver, puike weinig begeerd, doch ordinaire voersoorten tot eene verlaging van 30 a 35 cent, fijne f 4,60,80, dito voer f 4,15,30, ordinaire voer f 3.65 90. — Gort aanmerkelijk lager afgegeven. — Lijnzaad op vorige prijzen minder gevraagd: f 11 tot f 13,40 naar kwaliteit.

ROTTERDAM, 7 *Dec*. Tarwe, 160 ℔ Hoogl. Kleefs. f 475, f 480; 160, 161 ℔ puike dito f 485, f 490. — Rogge, 146 ℔ Archang. f 350. — Boekweit op 140 ℔ Brab. f 245. — Lijnzaad, 114, 115 ℔ Tilsit f 455. — Hennepzaad, Inl. f 285.

AMSTERDAM, 8 *December*. Van Tarwe en Rogge tot vorige prijzen alleen bij kleinigheden verkocht; als Tarwe, 132 ℔ n. Gelders. f 445. Rogge, 117, 120 ℔ n. inl. f 294, f 305. — Gerst slap: 112 ℔ jar. Deens. f 230. — Graauwe en Groene Erwten werden te vergeefs tot iets lagere prijzen aangeboden. Witte prijshoudend.

Koolzaad ½ p. vl. lager; op 9 vat in April 84 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 70½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering weder lager afgegeven; op 6/w. f 51.50; Vlieg. f 50; Mei 1855 f 47,50 a 25 a f 48; Sept. en Oct. 1855 f 41,50—50 a 75. — Lijnolie flaauwer; op 6/w. f 43,25; Vlieg. f 42; Maart, April en Mei f 42 a f 41,50. — Hennepolie op 6/w. f 48,50; Vlieg. f 47,25.

LONDEN, 6 *Dec*. Met uitzondering van ruime toevoeren van Iersche Haver, blijft de graanmarkt schraal voorzien. Inl. Tarwe werd heden tot de prijzen van eergisteren gesloten, doch in vreemde ging nagenoeg niets om; in de prijzen is geene verandering, evenmin als in die van alle andere graansoorten.

Van den 8sten. Tarwe onveranderd stil.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 8 *December*. De prijs der Boter was heden: eerste soort f 37, tweede soort f 35.

LONDEN, 5 *Dec*. Vriesche Boter 110 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 8 *Dec*. Rundvee niet aan; schapen en lammeren zeer weinig, met tragen handel, prijzen als voren; levende varkens weinig aan, doch nog al wat verkoop van f 10 tot f 30; geslagte varkens vrij wat ter markt, prijzen iets lager, van f 50 tot f 56, enkelen nog voor f 58 de 100 Ned. ℔. Er waren een paar biggen ter markt van den vleeschhouwer J. GROEN, voor de Heerepoort, welke buitengewoon vet en fijn waren: een derzelven, oud 3 maanden, woog 98½ Ned. ℔, en is verkocht naar f 64 de 100 Ned. ℔.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, 8 *December*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 59¼, 59$\frac{1}{16}$, 59⅛; Dito Dito 3 pCt. 70¾, 70$\frac{11}{16}$, 70$\frac{13}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 89¼, 89⅜, 89½; O. I Leening 4 pCt. 88¾; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 86¾, 87; Handelmaatschappij 4½ pCt. 121½, 122. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 48¼, 48½, 48⅜. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 18¾, 18⅞, 18¾; Dito 3 pCt. 38⅞, 39; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 34⅜, 34$\frac{5}{16}$, 34$\frac{9}{16}$; Coup. Bewijzen 5¾, 5$\frac{13}{16}$, 5⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 37$\frac{3}{16}$, 37½, 37¼; Dito Dito Uitgest. 14½, 14¼.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 100; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 99¾, 100; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 83⅜, 83½; Dito 4½ pCt. 85¼; Dito bij *Hope* 4 pCt. 75¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 74¾; Cert. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 57. — POLEN, Certific. 4 pCt. 67⅞; Dito Aand. met Loting 500 fl. f 138½, f 139. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 64$\frac{7}{16}$, 64$\frac{13}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 32$\frac{15}{16}$, 33⅜; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 32$\frac{15}{16}$, 33⅜; Dito Nieuwe 5 pCt. 75½, 76, 76; Dito Dito 1854 5 pCt. 75½, 76, 76; Nation. Metall. 5 pCt. 1854 68, ⅜, $\frac{11}{16}$; Weenerb. bij *Goll en Co*. 4 pCt. 58¾; N. Weener Loten v. 250 fl. 1854 f 231, f 233½, f 233½; Braz. 5 pCt. 96½; Mexik. Enk. 19⅝, 20, 20; Dito Onbep. 19$\frac{5}{16}$, ⅜, ⅜; Peru 4½ pCt. 65½; Gren. Uitg. 2½ pCt. 15½, $\frac{13}{16}$.

In Holl. fondsen was de stemming wederom aangenamer, zonder dat de handel daarin eenige bijzondere levendigheid vertoonde. Van vreemde effekten was inzonderheid naar Oosteur., tot veel verhoogde koersen zeer levendige vraag. Er zijn daarin, doch voornamelijk op het einde der beurs, aanzienlijke partijen omgezet. Van Spaansche waren voornamelijk Binnenl. 3 pCts. tot verbeterde prijzen zeer gewild.

Overigens was de handel van minder beteekenis, en de koersen over het algemeen zeer vast. — Geld op prolongatie was heden zeer aangeboden.

Gren. Onb. St. 15⅝; Venez. Onb. St. 21⅞; Ecuador Coup. 21½ cents; 5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* 82$\frac{1}{16}$, ⅛; 4½ pCts. Fransche Peruanen 53.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2½, 3; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 59¾; Spaansche 1 pCt. 18⅞; Binnenl. 3 pCt. 34$\frac{9}{16}$; Metall. 5 pCt. 65⅞; Dito 2½ pCt. 33⅜.

ADVERTENTIEN.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

TE GEVEN DOOR

MAURICE HAGEMAN,

onder bereidvaardige medewerking der **Liedertafel** ***GRUNO*** en Heeren LIEFHEBBERS dezer Stad, op **MAANDAG** den 11den December, in de GROOTE CONCERTZAAL alhier.

Entrée 99 Cent. HH. MILITAIREN en STUDENTEN 75 Cent. ENTRÉEKAARTJES te bekomen aan het CONCERTHUIS, en des avonds aan de ZAAL. Aanvang te 7 uur.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

... DRONRIJP, 6 December 1854. Bevallen van eene DOCHTER J. VAN CALCAR, Echtgenoot van

Mr. A. G. VAN DALSEN FONTEIN.

... van eene DOCHTER M. W. DAMSTÉ, Echtgenoot van ...

S. J. DAMSTÉ.

KORNJUM, 8 December 1854.

*** Zaturdag den 2den December, des namiddags 4 uur, overleed, tot mijne en mijner 3 Kinderen (waarvan één Zoontje oud 14 jaren), onzes aangehuwden Zoons en des overledenen bijna 86jarige Moeder innigste droefheid, mijn veelgeliefde Echtgenoot, DERK UDES BOLT, *Landbouwer en Wethouder te Loppersum*, in den ouderdom van ruim 55 jaren, waarvan ik 28 jaren en 7 maanden met hem in een' gezegenden echt vereenigd was, aan- en na eene ziekte van slechts eenige dagen.

Allen, die den Overledene van nabij als werkzaam en voor velen nuttig gekend hebben, treuren met ons over zijn' plotselingen dood en beseffen eenigermate ons groot verlies.

Met in Gods bestuur te berusten, hopen wij eenige leniging onzer smart te vinden.

LOPPERSUM, 4 December 1854.

S. D. JENSEMA,
Wedw. D. U. BOLT.

*** Het heeft den Alwijzen Bestuurder van alles behaagd, door den dood van ons te nemen onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, GRIETJE EGBERTS BLOEM, Weduwe van ALBERT LOUWRENS MEIJER. Zij stierf na eene kortstondige ziekte van slechts acht dagen, doch zacht en kalm, in den ouderdom van ruim 61 jaren.

GRONINGEN, 5 December 1854.

L. H. MEIJER.
Uit aller naam.

*** Tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, overleed heden, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van bijna 62 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot WOPKE CNOOP VAN MESDAG, *Apotheker te dezer Stede*.

GRONINGEN, 6 December 1854.

S. FOCKENS,
Wed. W. C. VAN MESDAG.

De ***AFFAIRE*** zal op denzelfden voet worden voortgezet.

*** Heden morgen overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoot JULIANA LUCIA VAN WAGENINGEN, in den ouderdom van bijna 57 jaren, en liet aan mij de herinnering na van een 33jarig hoogst gelukkig Huwelijk, en aan onze negen Kinderen die van de beste en hartelijkste Moeder.

GRONINGEN, 7 December 1854.

J. BAART DE LA FAILLE.

*** Tot diepe droefheid van mij en zijne hoogbejaarde Moeder, overleed heden, na eene ongesteldheid van twee dagen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot FREDRIK DONKER, in den ouderdom van 39 jaren en 7 maanden.

ASSEN, 7 December 1854.

A. STOKER, Wedw. F. DONKER

Eenige kennisgeving.

ONS VADERLAND.

TWEESTEMMIGE KINDERLIEDEREN.

1e Stukje.

INHOUD: No. 1. De Batavieren.
2. Karel de Stoute.
3. Willem de Eerste.
4. Michiel Adriaansz. de Ruyter.
5. Kenau Hasselaar.
6. Willem Beukelszoon van Biervliet.
7. Adriaan van der Werf.
8. Zwart Jan van Rotterdam.

Prijs 15 Cents. Bij getallen, voor Scholen, tot minder prijs. Wordt uitgegeven bij **W. C. DE VLETTER**, Muzijkhandelaar, en **W. WENK**, Boekhandelaar te *Rotterdam*.

*** Door **D. A. THIEME**, te *Arnhem*, is in alle Boekwinkels verkrijgbaar gesteld de eerste Aflevering van

HET LEVEN VAN JEZUS

VOOR KINDEREN,

door ***A. H. VAN DER HOEVE***,

Predikant te Keppel.

Met 12 Staalgravuren.

WIJZE VAN UITGAVE:

Dit Werkje verschijnt in 12 Afleveringen, elk van 3½ vel druks. — Bij elke Aflevering wordt eene keurige Staalgravure gevoegd, zoodat het geheel door 12 Platen wordt geïllustreerd.

De onderwerpen dier Platen zijn:

De muren van Jerusalem. MARIA. SIMEON in den Tempel. De Kindermoord. De Samaritaansche. De Zondares aan 's Heeren voeten. „Ik ben het Licht der Wereld." „Kleingeloovige, waarom hebt gij gewankeld?" De Syro-Fenicische. De Martelaren. „Laat de kinderkens tot mij komen." De afneming van het Kruis.

Elke maand zal minstens ééne Aflevering worden uitgegeven, zoodat het Werkje uiterlijk in een jaar kompleet zal zijn. — Elke Aflevering kost 30 cents. — De betaling geschiedt bij de uitgave van 6 Afleveringen, tegen kwitantie van den Uitgever. — Eene lijst der inteekenaren wordt voor het Werkje gevoegd.

HEDEN ZIET HET LICHT:

I. **Hoe zal ik mijn' Pastoor den mond stoppen?** Prijs 10 Cts.

II. **Wie is de Scheidsregter der Theologische geschillen in uwe Kerk?** Eene ter beantwoording gegevene vraag aan Mgr. VAN VREE, Bisschop van *Haarlem*. Prijs 15 Cts.

III. **Hoe ik Jezus heb leeren kennen,** 3de druk. Prijs 10 Cts.

IV. **De Pausenkrijg.** Prijs 15 Cts.

DOOR

P. J. F. DE GEEST,

gewezen *Roomsch-Priester*, thans *Zendeling* in *Nederland*.

Verkrijgbaar bij SCHIERBEEK te *Groningen*; SCHIERBEEK te *Leeuwarden*; VAN HOUTEN te *Assen* en door het geheele rijk.

Werken

VOOR

VERMINDERDEN PRIJS.

P. C. HOOFT, **Nederlandsche Historien,** 5 dln., met Aanteekeningen van *Dr. W. HECKER*. Prijs [f 12.50] **f 5.00.**

CURRER BELL, **Jane Eijre, of het leven eener Gouvernante,** 2 dln. Prijs [f 5.80] **f 2.50.**

T. F. UILKENS, **Losse Verhalen, uit het dagelijksch leven ontleend.** Prijs [f 2.80] **f 1.00.**

J. VENEDEY, **Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk.** Geschiedk. en plaats. herinneringen, 2 dln. Prijs [f 5.80] **f 2.50.**

A. G. BRUINSES, **Uit het Leven.** Schetsen en Beelden. Prijs [f 1.50] **f 0.40.**

——— **Tafereelen uit de Geschiedenis van de stichting en vestiging der Christelijke Kerk.** Prijs [f 3 75] **f 1.50.**

——— **Schetsen uit het Christelijk Leven in de drie eerste eeuwen der Kerk.** Prijs [f 1.50] **f 0.50.**

Bovenstaande werken zijn voor den daarbij gevoegden verminderden prijs bij de meeste boekhandelaars verkrijgbaar gesteld. Men twijfelt niet of velen zullen zich de gelegenheid ten nutte te maken om voor eene betrekkelijke kleinigheid zich deze genoegzaam bekende werken aan te schaffen.

Aan het Reizend Publiek wordt bekend gemaakt, dat de **WINTER-DILIGENCEDIENST** tusschen ***DELFZIJL*** en ***GRONINGEN*** den **13den December e.k.** zal worden **GESTAAKT.**

GRONINGEN, 9 December 1854.

A. DOOIJES, *Ondernemer*.

Verpachting

De DIRECTIE van het *TERMUNTER...* is voornemens, voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren, publiek te verpachten:

De OPBRENGST van het ... LAAD- en LOSPLAATS voor ... PEN te *Nieuwolda*.

Deze Verpachting zal plaats hebben op VRIJDAG den 29sten December 1854, des voormiddags te tien uren, ten Huize van den Logementhouder B. CREMER, te Nieuwolda, alwaar de Conditiën in tijds ter lezing zijn.

Namens de Directie voornoemd,
Mr. E. H. STHEEMAN.

De Ingezetenen dezer Provincie welke uitgenoodigd zijn ... te werken ter **OPRIGTING** van eene **STOOMBOOTDIENST** van **deze Provincie op *LONDEN***, en te dien einde Lijsten ter DEELNEMING ontvingen, worden verzocht, voor zoo verre zulks niet reeds is geschied, die Lijsten ... gevalle terug te zenden aan den ondergeteekende vóór den **20sten dezer maand.**

GRONINGEN, 8 December 1854.

Namens Gecommitteerden ter daarstelling van voormelde Stoombootdienst:
U. G. SCHILTHUIS, J.z.,
Secretaris.

Indien nog iemand eenige VORDERING mogt hebben ten laste der ... **MISSIE voor Cholera...** wordt bij verzocht, zich vóór den ... dezer, ter ontvangst van betaling te vervoegen bij den ... ssarier der Commissie, den Heer J. W. C. Baron ... TERSUM.

GRONINGEN, 8 December 1854.

Namens de Commissie voornoemd,
W. GERHARDS, *President*,
U. G. SCHILTHUIS, J.z, *Secretaris*.

*** Met en benevens de verschillende perceelen ... schreven in deze Courant van den eersten dezer ... zal publiek ter verkoop worden aangeboden:

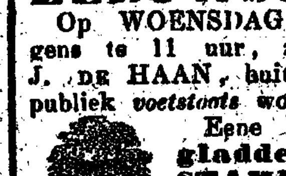

Eene BEHUIZING, ST... SCHUUR, get. W. 20, ... REGT van de VASTE BEKLEMMING van eenen **Moes...** groot 32 Roeden, 20 Ellen, doende jaarlijks op St. ... tot huur f 21—85, staande en gelegen buiten de ... gepoort te *Groningen*, thans bij R. J. MOLE... in gebruik.

Over dit perceel kan de HELFT van den ... SCHAT, onder regt van 1ste Hypotheek, naar ... blijven uitstaan.

Mr. J. H. GEERTSEMA, ...
Adv. en *Notaris*.

ZEEUWSCH IJPEN HO...

Op WOENSDAG den 13den December 1854, des ... gens te 11 uur, zal, op de Werf van den Mole... J. DE HAAN, buiten het Kleine Poortje, bij *Gr...* publiek *voetstoots* worden verkocht:

Eene lading **extra mooije gladde ZEEUWSCH IJPEN STAMMEN,** van diverse dikte en lengte, direct van *Zeeland* aangevoerd. Van heden af te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHO...

*** Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, ... te *Sappemeer*, zal, ten verzoeke van den ... DIEPHUIS, Blaauwverwer te *Groningen*, op ... DAG den 13den December 1854, des morgens te ... in het GEMEENTEHUIS te *Sappemeer*, publiek ... presenteren:

... 12 VRUCHTBOOMEN en ... **SCHUUR**, groot 3 R., ... staande en gelegen te *Sappemeer*, Zuidzijde, in ... woond door D. G. SCHUURMAN.

Mr. C. HARTMAN BUSMA...

*** De Notaris **BEEKHUIS**, te *Buitenpost*, ... op DONDERDAG den 14den December 1854, des ... dags te 4 uur, ten Huize van de Wedw. WAI... aldaar, provisioneel verkoopen:

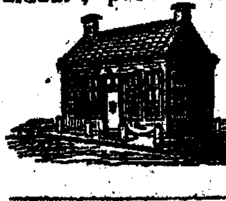

Eene **HUIZING** en ... **BERG**, ***DE LAATSTE STUIVER*** genaamd, ... en TUIN, aan den Trekw... *Buitenpost*, bij PIETER JA... LUNE in eigen gebruik. De... Mei 1855 te aanvaarden.

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, ... ris te *Uithuizen*, is voornemens, op WOENSDAG den ... December 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van ... Kastelein E. G. VAN DIJK, te *Warffum*, ten verzoeke van de Erven van wijlen EISSE G. VELDMAN en ... PIETERKE H. GROENDIJK, in leven Echtelieden, ... bliek te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING** ... 52 B, met de BEKLEMMING ... zelver *Heem*, grooten *Tuin* en ... *hof*, huur doende f 5—00, staande en gelegen aan den Weg in het Dorp *Warffum*, zijnde ... velerhande Affaires geschikt. II. Den VOLLEN ... DOM van een Akker *Grond*, gelegen in de Oo... te *Warffum*, zijnde zeer geschikt om op te Huizen ...

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Adv.* en ...

UIT DE HAND TE HU...

tot primo Januarij e.k., voor den ... **drie of meer jaren:** Eene wel ... ring staande **BAKKERIJ** ... *linze*, met de noodige GEREEDSCHA...

Te bevragen bij den Eigenaar, S. VAN HEUKELUM, ...

Direct uit Engeland ontva...

BIJ DE

GEBROEDERS LEEK,

op Schoolholm te Groningen:

Eene groote partij **fransje... KLEURDE LAPPEN,** ... ren, geschikt voor allerhande ... lier gebruik; als ook eenige andere ... **kere soorten,** geschikt voor Koopliedens in de Pro...

Zijn verder steeds goed voorzien in alle soorten **WOLLEN- en KATOENEN MANUFACTUREN, GARENS en LINTEN, ENZ.** En... zeer billijke Prijzen.

Iemand, van een fatsoenlijk en ... gedrag en van de noodige GETUIGSCHRIFTEN voorzien, zag zich gaarne ... hetzij als **BOEKHOUDER** of als ... **TOORBEDIENDE.** Hierop reflecterende ... men zich, onder de letters M. L., bij J. C. BRUG... Schoen- en Laarzenmaker alhier in den Grooten Kro...

EEN KOEK- EN BANKETBAKKER

(Protestant), zijn Vak goed kundig, ... gaarne dadelijk of tegen den 1sten ... als **EERSTE BEDIENDE** ... Affaire geplaatst. Na zevenjarige ... één' Patroon, kan hij voldoende BEWIJZEN ... KWAAMHEID en ZEDELIJK GEDRAG ... onder letter A, met *franko* Brieven, ... COURANT.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.